

Sisällysluettelo

Äidinkieli ja kirjallisuus	2
Englanti.....	5
A-saksa	7
A-venäjä	9
Ruotsi.....	11
B2-ranska.....	13
B2-saksa	14
B2-venäjä.....	15
B3-ranska.....	17
B3-saksa	19
B3-venäjä.....	20
B3-espanja	22
B3-kiina	23
Matematiikka, pitkä.....	25
Matematiikka, lyhyt.....	29
Biologia	31
Maantiede	33
Fysiikka	34
Kemia.....	36
Uskonto, evankelisluterilainen	38
Uskonto, ortodoksinen.....	40
Elämänkatsomustieto.....	41
Filosofia.....	43
Psykologia	45
Historia	46
Yhteiskuntaoppi.....	49
Terveystieto	51
Liikunta.....	51
Musiikki.....	53
Kuvataide.....	56
Teemaopinnot	58
Opinto-ohjaus	60

Draama ja teatteri (paikallinen soveltava).....	61
Italia (paikallinen soveltava)	62
Kansainvälisyyskurssit (paikallinen soveltava)	63
Kotitalous (paikallinen soveltava).....	63
Teemakurssit (paikallinen soveltava).....	64
Luonnontiede (paikallinen soveltava)	66
Produktiokurssit (paikallinen soveltava).....	67
Valo- ja äänikurssit (paikallinen soveltava).....	67
Taiteiden väliset kurssit (paikallinen soveltava)	68
Tekninen työ ja tekstiilityö (paikallinen soveltava).....	69
Tietotekniikka (paikallinen soveltava)	70
Tutor- ja opiskelijakuntatoiminta (paikallinen soveltava)	70
Urheiluakatemia UA1–UA16 (paikallinen soveltava)	71

Joensuun normaalikoulu

Käyntiosoite	Tulliportinkatu 1 80100 Joensuu
Postiosoite	PL 111 80101 Joensuu
Puhelin	02 944 52503 (yliopiston vaihde)

Rehtorit

Normaalikoulun johtava rehtori
Heikki Happonen 050 303 0749

Lukion rehtori
Marita Hokkanen 050 564 8714

Normaalikoulun kanslia 050 344 7336

Lukion kanslia 050 442 4466

Opinto-ohjaajat

Kati Huttu-Pantsari 050 432 0763
Visa Tuominen 050 359 4152

Koulupsykologi

Jari Saksa 050 432 7112

Koulukuraattori

Mari Aspa 050 440 8234

Terveydenhoitaja

Tiina Parviainen 050 465 1079

Sähköpostiosoitteet muotoa: etunimi.sukunimi@uef.fi

Opettajakunnan yhteystiedot ovat koulun kotisivulla: <http://www.uef.fi/fi/web/jnor>

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Pakolliset kurssit

ÄI1 Tekstit ja vuorovaikutus

Kurssilla syvennetään käsitystä monimuotoisista teksteistä ja vuorovaikutuksesta. Kurssitehtävinä harjoitellaan asiatekstien tiivistämistä ja referointia ja kirjoitetaan havainnollinen asiateksti aineiston pohjalta. Tehdään tekstilajiharjoituksia, tiedonhankintatehtäviä ja analysoidaan proosaa. Luetaan kokonaisteos, joka esitellään ryhmässä. Osallistutaan tavoitteelliseen ryhmäkeskusteluun. Kerrataan kielenhuollon perusasioita.

Arviointi: Aktiivinen osallistuminen, havainnollinen asiateksti/essee, kirjallisuustehtävä, ryhmäkeskustelu. Kurssikokeessa on kysymyksiä ja tekstien tulkintatehtäviä kurssin sisällöistä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

Kurssilla monipuolistetaan käsitystä kielen ja kulttuurin merkityksestä yksilön identiteetille ja yhteiskunnalle. Kurssilla harjoitellaan tekstin suunnittelua, jäsentelyä ja havainnollista tyyliä. Tehdään tiedon hankintaan, valikointiin ja arviointiin liittyviä harjoituksia. Harjoitellaan kielenhuoltoa ja tekstin sidosteisuutta. Opiskellaan palautteenantoa ja vastaanottamista. Kirjoitetaan kulttuuriin, kieleen ja identiteettiin liittyvä essee tai muu asiateksti. Pidetään informatiivinen puheenvuoro. Luetaan kaunokirjallinen tai tietoteos ja toteutetaan siihen liittyvä tehtävä.

Arviointi: Aktiivinen työskentely, essee tai vastaava asiateksti, puheenvuoro ja tekstianalyysitehtävä. Kurssikokeessa on tehtäviä koko kurssin sisällöistä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

Kurssilla syvennetään käsitystä kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä. Opiskelija harjaantuu tulkitsemaan kaunokirjallisia tekstejä. Kurssilla luetaan proosaa, lyriikkaa ja draamaa kokonaisteoksina ja näytteinä sekä esitellään ja käsitellään luettuja teoksia. Kirjoitetaan omia fiktiivisiä tekstejä ja kaunokirjallisuusanalyyseja sekä esseetyyppinen teksti. Tarkastellaan tyylin ja kielen kuvallisuuden keinoja ja harjoitellaan omaa tyyliä. Tehdään kuva-, draama- tai elokuva-analyysi. Järjestetään teatteri-, elokuva- tai taidenäyttelyvierailu mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi: Tavoitteellinen osallistuminen, kirjallisuusanalyysitehtävä, essee, kirjallisuuskeskustelu, kurssin aihepiireihin liittyvä tuotos tai projektityö. Kurssikokeena on kirjallisuuden analyysitehtävä ja kysymyksiä kurssin sisällöistä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Ä14 Tekstit ja vaikuttaminen

Kurssilla harjaannutaan tarkastelemaan monimuotoisia tekstejä ja niiden ilmaisutapoja sekä vuorovaikutusta vaikuttamisen näkökulmista. Opiskelija perehtyy argumentoinnin keinoihin. Kurssilla käsitellään kriittisesti arvioiden kieltä ja tekstejä vaikuttamisen välineenä. Analysoidaan media-, tieto- ja kaunokirjallisia tekstejä. Luetaan ja esitellään kantaa ottava kokonaisteos. Tutustutaan vaikuttamaan pyrkiviin tekstilajeihin, seurataan ajankohtaista keskustelua ja osallistutaan siihen. Kirjoitetaan argumentoiva essee ja jokin lyhyempi mielipideteksti. Pidetään kantaaottavia puheenvuoroja ja esimerkiksi väittelyitä.

Arviointi: Tavoitteellinen työskentely, argumentoiva essee, tekstianalyysitehtävä, puheenvuoro. Kokeessa on argumentaation analyysitehtäviä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Ä15 Teksti ja konteksti

Kurssilla harjaannutaan erittelemään, tulkitsemaan ja tuottamaan erityyppisiä ja -lajisia tekstejä ja analysoimaan niitä omilla konteksteissaan. Kurssilla luetaan, analysoidaan ja käsitellään suomalaisen ja maailmankirjallisuuden keskeisiä kaunokirjallisia teoksia. Kirjoitetaan kirjallisuus- tai kulttuuriaiheinen essee. Toteutetaan kirjallisuuskeskustelu tai draamatyö. Harjoitellaan tyylin analyysia ja tehdään kielen- ja tyylinhuoltoharjoituksia.

Arviointi: Tavoitteellinen työskentely ja aktiivinen osallistuminen kirjallisuuden käsitteeseen, essee, analyysitehtävä. Kokeessa on tulkintatehtäviä eri aikakausia ja tyynejä edustavista kaunokirjallisista teksteistä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Ä16 Nykykulttuuri ja kertomukset

Kurssilla tarkastellaan nykykulttuurin ilmiöitä erityisesti kertomuksellisuuden näkökulmasta. Opiskelijan käsitys suomalaisesta nykykulttuurista syvenee. Kurssilla tutkitaan ja analysoidaan nykykulttuurin tekstejä ja seurataan ajankohtaisia ilmiöitä ja keskusteluja ja kirjoitetaan niiden pohjalta. Luetaan nykykirjallisuuden teos. Katsotaan elokuva tai teatteriesitys tai osallistutaan kulttuuritilaisuuteen mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi: Aktiivinen ja tavoitteellinen osallistuminen, kirjallisuustehtävä tai kurssin aiheisiin liittyvä tuotos, essee ja analyysitehtävä. Kokeessa on ylioppilaskokeiden tyyppisiä tehtäviä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*Ä17 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen*

Kurssilla vahvistetaan vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja. Harjoitellaan ja analysoidaan monenlaisia puheviestintä- ja vuorovaikutustilanteita, esimerkiksi tavoitteellisia keskusteluja, neuvotteluja, väittelyjä, haastatteluja, alustuksia ja puheenvuoroja.

Harjoitellaan verbaalia ja nonverbaalia viestintää erilaisten ohjattujen ja luovien harjoitusten avulla. Lisäksi voidaan harjoitella taiteellista, tulkitsevaa ilmaisua. Opiskellaan rakentavaa palautteenantoa ja palautteen vastaanottamista.

Arviointi: Aktiivinen ja tavoitteellinen työskentely ja yhteisesti sovitut kurssitehtävät. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen

Kurssilla luetaan ja analysoidaan erilaisia monimuotoisia tekstejä ja laaditaan niiden pohjalta laajoja aineistopohjaisia esseitä. Tarkastellaan ja havainnoidaan kirjoitusprosessin eri vaiheita, harjoitellaan palautteen antamista, sen vastaanottamista ja yhdessä kirjoittamista. Varmennetaan kirjoitetun yleiskielen hallintaa. Ajankohtaiseen keskusteluun osallistutaan tuottamalla omia mediatekstejä.

Arviointi: Tavoitteellinen ja vuorovaikutteinen työskentely, omien tekstien työstäminen ja yhteisesti sovittu määrä kurssin aikana kirjoitettuja tehtäviä. Kurssikokeena on ylioppilaskokeen tyyppinen tehtävä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen

Kurssilla luetaan kriittisesti ja analysoiden erityyppisiä tekstejä ja tekstikokonaisuuksia ja keskustellaan ja kirjoitetaan niiden pohjalta. Harjoitellaan, syvennetään ja arvioidaan omia lukustrategioita erilaisten tekstilajien tulkinnessa. Vahvistetaan yleiskielen normien mukaisia kirjoitustaitoja. Luetaan jokin tekstikokonaisuus, esimerkiksi tietoteos tai romaani. Harjoitellaan ylioppilaskokeen tyyppisiä tekstianalyysi-tehtäviä.

Arviointi: Aktiivinen työskentely ja osallistuminen sekä yhteisesti sovitut kurssitehtävät. Kurssikokeessa on ylioppilaskokeen tyyppisiä tehtäviä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

ÄI10 Luovan kirjoittamisen kurssi

Kurssilla löydetään tai säilytetään kirjoittamisen ilo. Valinnainen kurssi sopii monenlaisille kirjoittajille, sillä kurssilla on keskeistä luovuus ja kirjoittamisen vapaus. Kurssi tarjoaa opiskelijoille eväitä oman kirjoittamisen kehittämiseen ja kirjoittamisvarmuuden kasvattamiseen. Kurssilla kirjoitetaan ennen kaikkea fiktiivisiä tekstejä: esimerkiksi novelleja, satuja, runoja ja mahdollisesti näytelmiä opiskelijoiden toiveiden mukaan. Osalle syntyneistä teksteistä pyritään yhdessä löytämään mahdollisia julkaisupaikkoja esimerkiksi kurssin omassa antologiassa, koulun internetsivuilla ja paikallisissa medioissa. Kurssille voi osallistua, vaikkei halua tekstejään julkaistavaksi. Kurssilla on tilaa luovuudelle ja oman äänen kuulumiselle.

Arviointi: Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää sovittujen kurssitehtävien tekemistä ja aktiivista läsnäoloa opetuskerroilla. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

ENGLANTI

Arviointi: A-englannin kurssit 1–6 suoritetaan järjestyksessä, muiden suoritusjärjestys on vapaa. Arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki osa-alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti. Pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan asteikolla 4–10 ja paikalliset soveltavat kurssit suoritettu/hylätty. Paikallisia soveltavia kursseja ei voi tenttiä.

Kursseilla 1–2 painotetaan opiskelutaitojen vankentamista, oman osaamisen kehittämistä yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimimista. Kurssista 3 lähtien kiinnitetään enenevässä määrin huomiota eri tekstilajien edellyttämään kieleen. Kursseilla 4–6 painotetaan kieltä tiedonhankinnan, olennaisen tiedon tiivistämisen ja tiedon jakamisen välineenä. Kursseilla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista vuorovaikutusta, joskin painotukset voivat vaihdella kurseittain.

Pakolliset kurssit

ENA1 Englannin kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita, analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita englannin opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta, englannin kieltä globaalina ilmiönä sekä kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA2 Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA3 Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään opiskelijoiden monilukutaitoa. Kurssilla tutustutaan eri tekstilajeihin. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, englanninkieliset mediat sekä luova toiminta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa. Kurssilla tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisiin aihepiireihin, aktiivisena kansalaisena toimimiseen, ihmisoikeuskysymyksiin sekä vaikuttamismahdollisuuksiin yhteiskunnassa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjoitellaan mielipiteen ilmaisua sekä pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmista. Aihepiirit liittyvät eri tiedon- ja tieteenaloihin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidon merkityksestä. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa sekä talousasioita. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*ENA7 Kestävä elämäntapa*

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväen elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*ENA9 Abikurssi*

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita. Kurssin aikana kerrataan keskeisimmät rakenneasiat. Lisäksi harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita: kuulunymmärtämistä, luetunymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssin arviointi osallistumisen ja tuotos-ten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

ENA10 Kielioppikurssi

Kurssi vankentaa englannin kielen keskeisiä rakenteita. Se sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi 2. tai 3. lukuvuoden aikana. Kurssin arviointi osallistumisen ja suoritusten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

A-SAKSA

Pakolliset kurssit

SAA1 Kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita kohdekielen opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi sekä autenttisia kohdekielisiä kielenkäyttöympäristöjä. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta ja kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpiiriin ja kielenkäyttötarpeisiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA2 Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA3 Kulttuuri-ilmiötä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, kohdekieliset mediat sekä luova toiminta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta kohdekielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta. Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmis-oikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*SAA7 Kestävä elämäntapa*

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa kohdekieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*SAA9 Abikurssi*

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita ja harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita, mm. kuullun ymmärtämistä, luetun ymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

SAA10 Kielioppi- ja sanastokurssi

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan kieliopin ja sanaston hallintaa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

A-VENÄJÄ

Pakolliset kurssit

Pakollisilla kursseilla 1–2 painotetaan opiskelutaitojen vankentamista, oman osaamisen kehittämistä yksin ja yhdessä muiden kanssa sekä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa toimimista. Kurssista 3 lähtien kiinnitetään enenevässä määrin huomiota eri tekstilajien edellyttämään kieleen. Kursseilla 4–6 painotetaan kieltä tiedonhankinnan, olennaisen tiedon tiivistämisen ja tiedon jakamisen välineenä.

Jokaiselle kurssille varataan tilaa käsitellä ajankohtaisia tai paikallisia asioita, joista voidaan sopia yhdessä. Oppiainerajat ylittävää tai aihekokonaisuuksia avaavaa opetusta voidaan toteuttaa kaikilla kursseilla. Kursseilla harjoitellaan monipuolisesti sekä suullista että kirjallista vuorovaikutusta, joskin painotukset voivat vaihdella kurseittain.

VEA1 Kieli ja maailmani

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan kielitaidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kieltenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita kohdekielen opiskelulle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi sekä autenttisia kohdekielisiä kielenkäyttöympäristöjä. Kurssilla pohditaan maailman kielellistä monimuotoisuutta ja kielitaitoa välineenä kasvattaa kulttuurista osaamista. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun, nuoren elämänpäi-riin ja kielenkäyttötarpeisiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA2 Ihminen verkostoissa

Kurssilla harjoitellaan toimintaa kielelliseltä ja kulttuuriselta vaativuudeltaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa eri viestintäkanavia käyttäen, myös kansainvälisessä kontekstissa. Syvennetään taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä sekä käydä merkitysneuvotteluja. Monipuolistetaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa tarvittavien strategioiden valikoimaa. Kurssilla käsitellään ihmissuhteisiin liittyviä teemoja ja niiden yhteydessä psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA3 Kulttuuri-ilmiöitä

Kurssilla laajennetaan ja syvennetään monilukutaitoa. Kurssilla tehdään eri tekstilajien tuotoksia painottaen tekstilajille ominaista kielellistä tarkkuutta. Aihepiireinä ovat erilaiset kulttuuriset ilmiöt, kohdekieliset mediat sekä luova toiminta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

Kurssilla kehitetään tiedonhankintataitoja ja kriittistä lukutaitoa sekä harjoitellaan aktiivista toimijuutta kohdekielellä. Tutustutaan erilaisiin yhteiskunnallisista ilmiöistä käytäviin keskusteluihin erityisesti aktiivisen kansalaisuuden näkökulmasta.

Pohditaan yksilöiden ja yhteisöjen vastuita ja toimintamahdollisuuksia, kuten ihmis-oikeuskysymyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia kansalaisyhteiskunnassa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA5 Tiede ja tulevaisuus

Kurssilla syvennetään tekstin tulkinnan ja tuottamisen sekä tiedonhankinnan taitoja hakemalla tietoa opiskelijoita kiinnostavista tiedon- ja tieteenaloista. Harjaannutaan jakamaan omia tietoon tai mielipiteeseen perustuvia näkökantoja. Pohditaan erilaisia tulevaisuudenvisioita erityisesti teknologian ja digitalisaation näkökulmasta. Aihepiirit nousevat eri tiedon- ja tieteenaloista. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Kurssilla syvennetään käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana. Tutustutaan tekstilajeihin, joita opiskelijat kohtaavat mahdollisissa jatko-opinnoissa tai työelämässä. Pohditaan jatko-opinto- tai urasuunnitelmia ja työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

Kursseilla syvennetään opiskelijan taitoa käyttää opiskeltavaa kieltä eri tarkoituksiin. Kursseilla harjoitellaan tekstien tulkitsemista ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kursseihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä laajahko kirjallinen tai suullinen kohdekielinen osuus tai kokonaisuus.

VEA7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa kohdekieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

VEA9 Abikurssi

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita. Kurssin aikana kerrataan keskeiset rakenneasiat. Lisäksi harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita: kuullun ymmärtämistä, luetun ymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssi arvioidaan osallistumisen ja tuosten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

VEA10 Kielioppikurssi

Kurssi vankentaa venäjän kielen keskeisten rakenteiden hallintaa. Se sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssi suositellaan opiskeltavaksi 2.–3. lukuvuoden aikana. Kurssi arvioidaan osallistumisen ja suoritusten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

RUOTSI

Pakolliset kurssit

RUB1 Minun ruotsini

Kurssilla kartoitetaan opiskelijan ruotsin kielen taidon eri osa-alueiden osaamista ja kehittämisen kohteita sekä analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja. Asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Pohditaan ruotsin kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Syvennetään vapaamuotoisia ja tuttavallisia matkailuun ja arkeen liittyviä vuorovaikutustaitoja. Käsiteltävät aihepiirit liittyvät nuorten omiin kiinnostuksen kohteisiin sekä tarpeisiin käyttäen kieltä erityisesti suullisissa viestintätilanteissa. Aihepiirejä valitaan myös yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RUB2 Hyvinvointi ja ihmissuhteet

Kurssilla harjoitellaan erilaisia vuorovaikutustilanteita eri viestintäkanavia käyttäen ja niistä suoriutumiseen tarvittavia strategioita. Harjoitellaan taitoa toimia aktiivisena keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä. Harjaannutetaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Kurssilla pohditaan eri näkökulmista, mitä on hyvä elämä ja mikä merkitys hyvinvoinnilla ja ihmissuhteilla on ihmisen elämässä. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RUB3 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa ja erilaisten tekstilajien tulkitsemis- ja tuottamistaitoa eri medioita hyödyntäen. Tutustutaan suomenruotsalaisiin ja muihin pohjoismaisiin kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RUB4 Monenlaiset elinympäristömme

Kurssilla kehitetään erilaisten tekstilajien tulkintaa ja tuottamista. Aihepiireinä ovat kulttuurisesti moninainen elinympäristö sekä yhteiskunnan ajankohtaiset ilmiöt, joita tarkastellaan ensisijaisesti nuorten näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RUB5 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Kurssilla harjoitellaan työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja sekä pohditaan jatko-opintoja ja tulevaisuudensuunnitelmia. Tutkitaan mahdollisuuksia opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit liittyvät kouluun, jatko-opintoihin ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*RUB6 Viesti ja vaikuta puhuen*

Kurssilla syvennetään taitoa tuottaa kieltä suullisesti, taitoa ymmärtää puhuttua kieltä ja rakentaa dialogia. Vankennetaan puhumisen sujuvuutta sekä harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista. Kurssilla kerrataan oppimäärän pakollisilla kursseilla käsitellyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RUB7 Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla käsitellään eri tekstilajien tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*RUB8 Kulttuurikurssi*

Kurssilla tutustutaan laajemmin pohjoismaiseen kulttuuriin mm. tekstien, musiikin ja elokuvan avulla. Aihepiireinä ovat esim. kirjallisuus, urheilu ja maantuntemus. Kurssilla kehitetään luetun ymmärtämistä, kuullun ymmärtämistä ja kirjoittamista. Rakenteiden kertausta ja suullisia harjoituksia otetaan opiskelijoiden tarpeiden ja toiveiden mukaan. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

RUB9 Kielioppi- ja kertauskurssi

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita. Kurssin aikana kerrataan keskeisimmät rakenneasiat. Lisäksi harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita: kuullun ymmärtämistä, luetun ymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B2-RANSKA

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RAB21 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla pohditaan ranskan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan ranskan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaaajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB22 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB24 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan ranskankielisten kielialueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB26 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB27 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*RAB29 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan kieliopin ja sanaston hallintaa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B2-SAKSA***Valtakunnalliset syventävät kurssit****SAB21 Elämän tärkeitä asioita*

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB22 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB24 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB26 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestäväan elämäntapaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB27 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*SAB29 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan kieliopin ja sanaston hallintaa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B2-VENÄJÄ***Valtakunnalliset syventävät kurssit***

Ensimmäisillä kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen, mutta suullista viestintää harjoitellaan edelleen kaikilla kursseilla. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Kurseille varataan tarpeen mukaan tilaa yhdessä sovittujen tai ajankohtaisten aiheiden käsittelyyn. Kaikilla kursseilla voidaan edistää monilukutaitoa käsittelemällä kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, teatteria, kuvataidetta tai mediaa. Kursseilla tutustutaan

eri tekstilajeihin. Oppiainerajat ylittävää opetusta voidaan toteuttaa eri kursseilla. Rakenteita opetellaan, harjoitellaan ja kerrataan joustavasti sopivien aihepiirien yhteydessä. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

VEB21 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB22 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB23 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB24 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB26 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB27 Kansainvälinen toiminta

Kurssilla hyödynnetään kielitaitoa ja vahvistetaan kulttuurista ymmärrystä tutustumalla tai osallistumalla kansainväliseen yhteistyöhön, vapaaehtoistyöhön tai työelämään tarvittaessa etäyhteyksiä hyödyntäen. Kielelliset tavoitteet määrittyvät toiminnan perusteella. Mahdollisesta osallistumisesta kansainväliseen toimintaan opiskelijat raportoivat yhdessä sovittavalla tavalla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen

Kurssilla vankennetaan tuottamistaitoja, joita tarvitaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan erilaisten tekstilajien tuottamista ja tulkintaa. Kerrataan aiemmin käsiteltyjä aihepiirejä tai niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*VEB29 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita. Kurssin aikana kerrataan keskeiset rakenneasiat. Lisäksi harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita: kuullun ymmärtämistä, luetun ymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssi arvioidaan osallistumisen ja tuosten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

B3-RANSKA***Valtakunnalliset syventävät kurssit****RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen*

Kurssilla tutustutaan ranskan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB34 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB35 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB36 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan ranskankielisten kielialueiden kulttuuri-ilmiöihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

RAB38 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestäväan elämäntapaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*RAB39 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan kieliopin ja sanaston hallintaa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B3-SAKSA

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB34 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB35 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB36 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

SAB38 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestäväan elämäntapaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*SAB39 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan kieliopin ja sanaston hallintaa sekä valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B3-VENÄJÄ***Valtakunnalliset syventävät kurssit***

Ensimmäisillä kursseilla painottuvat suulliset ja niihin luontevasti liittyvät pienet kirjalliset vuorovaikutustilanteet. Myös kuuntelemista harjoitellaan. Kirjallisen viestinnän osuus kasvaa vähitellen, mutta suullista viestintää harjoitellaan edelleen kaikilla kursseilla. Keskeistä on kehittää jokapäiväisen viestinnän perusvalmiuksia. Kurseille varataan tarpeen mukaan tilaa yhdessä sovittujen tai ajankohtaisten aiheiden käsittelyyn. Kaikilla kursseilla voidaan edistää monilukutaitoa käsittelemällä kirjallisuutta, elokuvia, musiikkia, teatteria, kuvataidetta tai mediaa. Kurseilla tutustutaan eri tekstilajeihin. Oppiainerajat ylittävää opetusta voidaan toteuttaa eri kursseilla. Rakenteita opetellaan, harjoitellaan ja kerrataan joustavasti sopivien aihepiirien yhteydessä. Hyvien ääntämistottumusten vakiinnuttamiseen kiinnitetään huomiota alusta pitäen.

VEB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB34 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB35 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB36 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan kohdekielisen kielialueen tai -alueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

VEB38 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*VEB39 Kielioppi- ja sanastokurssi*

Kurssilla syvennetään kaikkia kielitaidon osa-alueita. Kurssin aikana kerrataan keskeiset rakenneasiat. Lisäksi harjoitellaan ylioppilaskokeen eri osioita: kuullun ymmärtämistä, luetun ymmärtämistä, sanastoa ja rakenteita sekä kirjoitustehtäviä. Kurssi sisältää myös suullisia harjoituksia. Kurssi arvioidaan osallistumisen ja tuosten perusteella: suoritettu/hylätty. Kurssia ei voi tenttiä.

B3-ESPANJA

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ESB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan espanjan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB34 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB35 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutuksessa ja hyvinvoinnissa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB36 Kulttuuri ja mediat

Kurssilla vahvistetaan monilukutaitoa. Tutustutaan espanjankielisten kielialueiden kulttuuri-ilmioihin ja medioihin ajankohtaisesta ja nuoria kiinnostavasta näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

ESB38 Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit liittyvät luontoon, erilaisiin asuinympäristöihin sekä kestäväan elämäntapaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

B3-KIINA

Kiinan kursseilla saatu kielen- ja kulttuurintuntemus avaa näkökulmia itäaasialaiseen maailmaan. Kursseilla tutustutaan kiinankielisen alueen elämään, arkeen, juhliin ja historiaan.

Kiinan kielen erityispiirteitä ovat tonaalisuus, kirjoitusmerkit ja pinyin-kirjoitus. Kaikilla kursseilla opiskellaan ns. mandariinikiinaa ja yksinkertaistettuja kirjoitusmerkkejä. Kirjojen ja sanomalehtien sujuvaan lukemiseen tarvitaan noin 2000–3000 merkin osaamista. Koska kirjoitusmerkkejä on paljon eikä niistä näe suoraan niiden äänneasua, opiskelussa käytetään apuna latinalaisiin aakkosiin perustuvaa kirjoitusjärjestelmää, pinyin-kirjoitusta.

Kurssien arviointi

Kurssit edellyttävät aktiivista osallistumista. Arvioitavat kurssitehtävät (esimerkiksi sana- ja merkkitestit, kuullunymmärtämisen kokeet ja kulttuuriesseet) sovitaan yhdessä kunkin kurssin alussa. Kurssikokeessa on tehtäviä koko kurssin sisällöistä. Kurssit arvioidaan numeroilla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KIB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on antaa kattava kuva kiinan kielestä ja avata näköala kiinalaisen kulttuurin ymmärtämiseen. Kurssilla opitaan sekä ääntämisen että kirjoittamisen perusteet ja opiskellaan arjen vuorovaikutustilanteiden ilmaisuja, kuten tervehdyksiä, esittäytymisiä, kohteliaisuuksia ja hyvästelyjä. Kurssilla tutustutaan kieleen ja kulttuuriin myös opiskelijoiden omien kiinnostusten kohteiden, esimerkiksi musiikin, kirjallisuuden, dokumenttien ja elokuvien avulla.

Toteutus ja sisältö

Kurssilla painotetaan puheviestintää. Pinyin-kirjoitus on vahvasti oppimisen apuna. Luodaan perusta kirjoitusmerkkien, kiinan kielen äänteiden ja sävelten hahmottami-

selle muun muassa jakamalla kiinan kielen oppimisen strategioita. Tutustutaan kiinan kielen sanakirjoihin. Opiskellaan kirjoitusmerkkejä myös tieto- ja viestintätekniikkaa käyttäen ja esimerkiksi kiinalaisten nimien, lyhyiden tekstien ja taideteosten osana. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KIB32 Matkalla maailmassa

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on vahvistaa kiinan kielen perusteiden hallintaa. Opiskellaan tavanomaisimpien sosiaalisten ja asiointitilanteiden (esimerkiksi ostostenteon ja ravintolassa käyntien) kielenkäyttöä ja rutiineja sekä tutustutaan kollektiivisen ja individuaalisen kulttuurin eroihin. Kurssilla perehdytään myös kiinalaiseen ruoka- ja perhekulttuuriin ja laajennetaan esittäytymisen taitoja (muun muassa oman koulun ja maan esittelyyn).

Toteutus ja sisällöt

Kurssilla painotetaan puheviestintää. Sanoja ja tekstejä kirjoitetaan pääasiassa pinyinillä, mutta harjoitellaan myös yleisimpiä kirjoitusmerkkejä. Mahdollisuuksien mukaan pyydetään kurssille asiantuntijoita ja tehdään vierailuja lähiympäristöön, käydään esimerkiksi kiinalaisessa ravintolassa. Tutustutaan myös verkkomateriaalin ja dokumenttien avulla Kiinan maantieteellisiin ja demografisiin erityispiirteisiin sekä erilaisiin kiinalaisiin tapoihin ja uskomuksiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KIB33 Elämän tärkeitä asioita

Tavoitteet

Kurssilla opitaan nuorten elämään, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin liittyvää kielenkäyttöä. Opiskellaan myös kiinalaisia taidemuotoja ja omien näkemysten ilmaisemista kiinan kielellä. Tuotetaan ja tulkitaan myös merkeillä kirjoitettuja lyhyitä tekstejä.

Toteutus ja sisällöt

Kurssilla painotetaan puheviestintää: ääntämis-, kuuntelu- ja keskusteluharjoituksia. Syvennytään tarkastelemaan erityisesti omia kiinnostusten kohteita ja harjoitellaan niistä keskustelemista. Pinyin on edelleen opiskelun apuna, mutta kurssilla kommunikoidaan myös lyhyin merkeillä kirjoitetuin tekstein erilaisia apuvälineitä hyödyntäen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KIB34 Kulttuurikohtaamisia

Tavoitteet

Opiskellaan kiinalaisen ja suomalaisen sosiaalisen koodin eroja erilaisissa kohtautustilanteissa, esimerkiksi matkustus-, tutustumiskäynti- ja lomaviettotilanteissa. Harjoitellaan erilaisten sosiaalisten tilanteiden perussanastoa ja -ilmaisuja. Tutustutaan Kiinan nähtävyyksiin, kansallisuuksiin, kuuluisiin yksilöihin ja historiaan. Vahvistetaan taitoa tuottaa ja tulkita merkeillä kirjoitettuja lyhyitä tekstejä.

Toteutus ja sisällöt

Kurssilla painotetaan puheviestintää. Pinyin on edelleen opiskelun apuna, mutta harjoitellaan myös mahdollisimman autenttisten, esimerkiksi matkustamiseen ja nähtävyyksien katsomiseen liittyvien lyhyiden tekstien tulkitsemista ja tuottamista. Perehdytään itse valittuun kiinalaiseen lomanviettokohteeseen, juhlaan, kansallisuuteen tai kiinalaiseen yksilöön. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MATEMATIIKKA, PITKÄ

Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

Pakollinen kurssi

MAY1 Luvut ja lukujonot

Keskeiset sisällöt

- reaaliluvut, peruslaskutoimitukset ja prosenttilaskenta
- funktio, kuvaajan piirto ja tulkinta
- lukujono
- rekursiivinen lukujono
- aritmeettinen jono ja summa
- logaritmi ja potenssi sekä niiden välinen yhteys
- muotoa $a^x = b$, $x \in \mathbb{N}$ olevien yhtälöiden ratkaiseminen
- geometrinen jono ja summa

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Pakolliset kurssit

MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt

Keskeiset sisällöt

- polynomien tulo ja muotoa $(a + b)^n$, $n \leq 3$, $n \in \mathbb{N}$ olevat binomikaavat
- 2. asteen yhtälö ja ratkaisukaava sekä juurten lukumäärän tutkiminen
- 2. asteen polynomin jakaminen tekijöihin
- polynomifunktio
- polynomiyhtälöitä
- polynomiepäyhtälön ratkaiseminen

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA3 Geometria

Keskeiset sisällöt

- kuvioiden ja kappaleiden yhdenmuotoisuus
- sini- ja kosinilause
- ympyrän, sen osien ja siihen liittyvien suorien geometria
- kuvioihin ja kappaleisiin liittyvien pituuksien, kulmien, pinta-alojen ja tilavuuksien laskeminen

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA4 Vektorit

Keskeiset sisällöt

- vektoreiden perusominaisuudet
- vektoreiden yhteen- ja vähennyslasku ja vektorin kertominen luvulla
- koordinaatiston vektoreiden skalaaritulo
- yhtälöryhmän ratkaiseminen
- suorat ja tasot avaruudessa

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA5 Analyyttinen geometria

Keskeiset sisällöt

- pistejoukon yhtälö
- suoran, ympyrän ja paraabelin yhtälöt
- itseisarvoyhtälön ja epäyhtälön ratkaiseminen
- pisteen etäisyys suorasta

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA6 Derivaatta

Keskeiset sisällöt

- rationaaliyhtälö ja -epäyhtälö
- funktion raja-arvo, jatkuvuus ja derivaatta
- polynomifunktion, funktioiden tulon ja osamäärän derivoiminen
- polynomifunktion kulun tutkiminen ja ääriarvojen määrittäminen

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA7 Trigonometriset funktiot

Keskeiset sisällöt

- suunnattu kulma ja radiaani
- trigonometriset funktiot symmetria- ja jaksollisuusominaisuuksineen
- trigonometrinen yhtälöiden ratkaiseminen

- yhdistetyn funktion derivaatta
- trigonometristen funktioiden derivaatat

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA8 Juuri- ja logaritmfunktiot

Keskeiset sisällöt

- potenssien laskusäännöt
- juurifunktiot ja -yhtälöt
- eksponenttifunktiot ja -yhtälöt
- logaritmfunktiot ja -yhtälöt
- juuri-, eksponentti- ja logaritmfunktioiden derivaatat

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA9 Integraalilaskenta

Keskeiset sisällöt

- integraalifunktio
- alkeisfunktioiden integraalifunktiot
- määrätty integraali
- pinta-alan ja tilavuuden laskeminen

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Keskeiset sisällöt

- diskreetti ja jatkuva tilastollinen jakauma
- jakauman tunnusluvut
- klassinen ja tilastollinen todennäköisyys
- kombinatoriikka
- todennäköisyyksien laskusäännöt
- diskreetti ja jatkuva todennäköisyysjakauma
- diskreetin jakauman odotusarvo
- normaalijakauma

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAA11 Lukuteoria ja todistaminen

Keskeiset sisällöt

- konnektiivit ja totuusarvot
- geometrinen todistaminen
- suora, käännteinen ja ristiriitatodistus

- induktiotodistus
- kokonaislukujen jaollisuus ja jakoyhtälö
- Eukleideen algoritmi
- alkuluvut ja Eratostheneen seula
- aritmetiikan peruslause
- kokonaislukujen kongruenssi

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA12 Algoritmit matematiikassa

Keskeiset sisällöt

- iterointi ja Newton-Raphsonin menetelmä
- polynomien jakoalgoritmi
- polynomien jakoyhtälö
- Newton-Cotes-kaavat: suorakaidesääntö, puolisuunnikassääntö ja Simpsonin sääntö

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Keskeiset sisällöt

- funktion jatkuvuuden ja derivoituvuuden tutkiminen
- jatkuvien ja derivoituvien funktioiden yleisiä ominaisuuksia
- käänteisfunktio
- kahden muuttujan funktio ja osittaisderivaatta
- funktioiden ja lukujonojen raja-arvot äärettömyydessä
- epäoleelliset integraalit
- lukujonon raja-arvo, sarjat ja niiden summa

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

MAA14 Kertauskurssi 1

Keskeiset sisällöt

- peruslaskutoimitukset
- polynomi-, rationaali-, eksponentti- ja logaritmiyhtälöt
- polynomi-, rationaali-, eksponentti- ja logaritmiöpähtälöt
- geometria
- analyyttinen geometria
- vektorit

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MAA15 Kertauskurssi 2

Keskeiset sisällöt

- polynomi-, rationaali-, eksponentti-, logaritmi- ja trigonometristen funktioiden derivointi
- derivaatan käyttäminen funktion kulun tutkimisessa
- integrointi
- epäoleellinen integraali
- todennäköisyyslaskenta
- lukujonot ja sarjat

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MATEMATIIKKA, LYHYT***Pakolliset kurssit****MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt*

- suureiden välinen lineaarinen riippuvuus ja verrannollisuus
- ongelmien muotoileminen yhtälöiksi
- yhtälöiden ja yhtälöparien graafinen ja algebrallinen ratkaiseminen
- ratkaisujen tulkinta ja arvioiminen
- toisen asteen polynomifunktio ja toisen asteen yhtälön ratkaiseminen

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAB3 Geometria kuvioden yhdenmuotoisuus

- suorakulmaisen kolmion trigonometria
- Pythagoraan lause ja Pythagoraan lauseen käänteislause
- kuvioden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen
- geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAB4 Matemaattisia malleja

- lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen
- potenssiyhtälön ratkaiseminen
- eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla
- lukujonot matemaattisina malleina

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

- diskreettien tilastollisten jakaumien tunnuslukujen määrittäminen
- regression ja korrelaation käsitteet
- havainto ja poikkeava havainto
- ennusteiden tekeminen
- kombinatoriikkaa
- todennäköisyyden käsite
- todennäköisyyden laskulakien ja niitä havainnollistavien mallien käyttöä

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAB6 Talousmatematiikka

- indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia
- taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*MAB7 Matemaattinen analyysi*

Keskeiset sisällöt

- graafisia ja numeerisia menetelmiä
- polynomifunktion derivaatta
- polynomifunktion merkin ja kulun tutkiminen
- polynomifunktion suurimman ja pienimmän arvon määrittäminen suljetulla välillä

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II

- normaalijakauma ja jakauman normittamisen käsitteet
- toistokoe
- binomijakauma
- luottamusvälin käsite

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit*MAB9 Kertauskurssi*

Kurssilla kerrataan valtakunnallisten kurssien keskeiset sisällöt.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

BIOLOGIA

Pakolliset kurssit

BI1 Elämä ja evoluutio

Kurssilla perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Kurssilla tutustutaan myös biologian tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteellistä ajattelua. Keskeinen näkökulma kurssilla on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen.

Kurssin suorittamiseen kuuluu biologian kokeellisuuteen liittyvä pienimuotoinen tutkimus tai projekti. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota luonnontieteellisten lainalaisuuksien sekä syy- ja seuraussuhteiden ymmärtämiseen, vuorovaikutussuhteiden merkityksen oivaltamiseen sekä kokonaisuuksien hahmottamiseen. Arvioinnissa otetaan huomioon myös opiskelijan kyky arvioida tietoa kriittisesti. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

BI2 Ekologia ja ympäristö

Kurssi tarkastelee ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta sekä sen uhkia Suomessa ja muualla maailmassa. Keskeisinä teemoina ovat luonnon monimuotoisuutta uhkaavat tekijät ja mahdollisuudet suojella monimuotoisuutta. Kurssi perehdyttää myös muihin ekologiin ympäristöongelmiin.

Biologian tietoja ja taitoja opiskelija voi osoittaa paitsi kirjallisissa arvioinneissa myös suullisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, kokeellisessa työskentelyssä sekä laatimalla yksin tai yhteisöllisesti biologisen tutkielman tai projektituotoksen, kuten videon, pelin, vastamainoksen tai verkkosivut.

Kurssilla tehdään itsenäisesti tai yhteistyössä muiden kanssa pienimuotoinen ekologiaa tai ympäristön tilaa koskeva tutkimus tai kehittämisprojekti. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI3 Solu ja perinnöllisyys

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa syventämään ymmärrystä solun rakenteesta ja toiminnasta. Kurssilla tarkastellaan myös solun toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Kurssin työtavoille on keskeistä kokeellisuus ja opiskelijan omat tutkimukset.

Kurssin suorittamiseen liittyy solubiologinen tutkimus laboratoriossa tai sähköisten aineistojen avulla. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

BI4 Ihmisen biologia

Kurssilla perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot, lisääntyminen sekä perimän ja ympäristön merkitys ihmisen terveydessä. Kurssilla tarkastellaan ihmiselimistön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

Kurssin suorittamiseen liittyy ihmiselimistön toimintaa mittaava tutkimus. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

BI5 Biologian sovellukset

Kurssin tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen tulevaisuuden ongelmien ratkaisemisessa. Kurssilla perehdytään biologian erilaisiin sovelluksiin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa ja luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geeniteknologian ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Kurssilla opiskelija suunnittelee ja toteuttaa biologian soveltamiseen liittyvän kokeen tai tutkimuksen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit***BI6 Biologinen tutkimus***

Tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan yksinkertaisen kokeellisen tutkimuksen, harjaantuu raportoimaan tuloksensa, oppii arvioimaan kokeellisen tutkimuksen tuloksia ja niiden luotettavuutta sekä oppii kytkemään biologisia ilmiöitä kokonaisuuksiksi.

Kurssilla perehdytään biologialle ominaisiin kokeellisiin tutkimusmenetelmiin. Toteutettavat tutkimustyöt kytkeytyvät oppiaineen muihin lukiokursseihin. Kurssilla harjoitellaan paitsi kokeellista työskentelyä myös tulosten raportointia ja analysointia työselostuksia tekemällä. Aihepiirien painotukset (solu- ja mikrobiologia, geeniteknikka, ekologinen laboratoriotutkimus, ihmisen biologia, vertaileva anatomia) suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa.

Kurssiin sisältyy mahdollisuuksien mukaan yliopistolla tehtävä tutkimustyö yhteistyössä biologian laitoksen kanssa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

BI7 Biologian kenttäkurssi

Kurssilla perehdytään metsätyyppeihin ja tutkitaan mm. eläin- ja kasvilajistoa, suknessiota, maannosta sekä ihmisen vaikutusta metsäluontoon. Kurssilla tehdään tutkimuspainotteisia maastoretkiä eri metsätyyppeihin, joissa kerätään aineistoa laboratoriotyöskentelyä varten. Kurssin luonteesta johtuen osa oppitunneista voidaan pitää varsinaisen kouluajan ulkopuolella. Arviointi perustuu aktiiviseen läsnäoloon, kirjallisiin töihin, lajintuntemustenttiin tai herbaarion tekemiseen sekä mahdolliseen kokeeseen. Kurssia ei voi tenttiä. Poissaoloja maastoretkiltä ei voi korvata kirjallisilla töillä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

B18 Biologian kertauskurssi

Kurssilla kerrataan ja syvennetään biologian pakollisten ja syventävien kurssien asiasisältöjä. Kurssi käsittelee elämän ilmiöitä solutasolta ekosysteemitasolle. Erityisesti korostetaan solutason ilmiöiden yhteyttä eliöiden ja koko ekosysteemin toimintaan. Näin opiskelija saa kokonaiskuvan biologian eri organisaatiotasojen toiminnasta. Lisäksi kurssilla käsitellään ajankohtaisia, biologian uusimpia tutkimustuloksia sekä harjoitellaan biologian ylioppilaskokeen tehtävätyyppeihin vastaamista. Kurssille osallistuminen edellyttää pakollisten kurssien suorittamista. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MAANTIEDE***Pakollinen kurssi****GE1 Maailma muutoksessa*

Kurssi perehdyttää opiskelijan muuttuvan maailman ja sen alueellisten ongelmien tarkasteluun. Kurssin aikana seurataan ajankohtaisuutisointia eri puolilta maailmaa ja hahmotetaan globaaleja riskialueita sekä luonnonriskien, ympäristöriskien että ihmiskunnan riskien kannalta. Kurssi käsittelee myös eri puolilla maailmaa tapahtuvaa myönteistä kehitystä samoin kuin mahdollisuuksia hillitä ja ennakoida riskejä sekä varautua ja sopeutua niihin. Keskeisiä näkökulmia ovat ekososiaalinen kestävyys, kiertotalous ja globaalit kehityskysymykset. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*GE2 Sininen planeetta*

Kurssilla tarkastellaan luonnonmaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kurssilla tutustutaan luonnonmaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedialla hyväksi käyttäen tulkitsemaan luonnonmaisemia ja niiden syntyä. Kurssi perehdyttää luonnonmaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

GE3 Yhteinen maailma

Kurssilla tarkastellaan ihmismaantieteen ilmiöitä ja syvennetään ihmistoiminnan alueellisten piirteiden tuntemusta. Keskeisenä näkökulmana on luonnonvarojen ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien arviointi ihmistoiminnan kannalta. Kurssilla tutustutaan ihmismaantieteen tutkimusmenetelmiin ja harjoitellaan geomedialla hyväksi käyttäen tulkitsemaan ihmistoiminnan jäsentymistä maapallolla. Kurssi perehdyttää ihmismaantieteellisen tiedon käyttöön yhteiskunnassa ja arkielämässä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Kurssi perehdyttää aiemmillä kursseilla hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin

toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia kurssilla ovat osallistuva suunnittelu, maailmanlaajuiset kehitystrendit ja geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

GE5 Kehitysmaat ja kehitysyhteistyö

Kurssilla käsiteltäviä teemoja ovat mm. alikehittyneisyyden maantieteelliset ja yhteiskunnalliset syyt, maailman konfliktit ja globalisaatio, ihmisoikeudet, pakolaisuus sekä lasten ja naisten asema kehitysmaissa. Kurssilla tutustutaan myös kehitysyhteistyöhön, ympäristöuhkien torjumiseen sekä median valtaan. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

Arviointi perustuu aktiiviseen läsnäoloon sekä kirjallisiin tuotoksiin. Kurssia ei voidentä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

FYSIIKKA

Pakollinen kurssi

FY1 Fysiikka luonnontieteena

Ensiaskel fysiikan maailmaan

Kaikille yhteisellä kurssilla tutustutaan maailmankaikkeuden syntyyn ja rakenteisiin. Samoin tutustutaan aineen rakenteeseen ja sen pienimpiin osasiin. Tutuksi tulevat myös perusvuorovaikutukset, joiden avulla selitetään luonnossa havaittavat erilaiset rakenteet ja ilmiöt. Fysiikan menetelmä on kokeellinen tutkimus ja tulosten mallintaminen sekä teorioiden luominen. Näihin menetelmiin tutustutaan mallintamalla liikettä graafisesti ja pohtimalla liikkeen muutoksen aiheuttavia voimailmiöitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY2 Lämpö

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee ilmiöt, jotka liittyvät lämpöön, kaasujen tilanmuutoksiin, paineeseen ja olomuodon muutoksiin, syventää ymmärrystään energiasta fysiikan keskeisenä käsitteenä ja kehittää valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan päätöksentekoon. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FY3 Sähkö

Sähkön salat: Kurssilla opitaan käyttämään ja soveltamaan sähköön liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä. Opiskelu tapahtuu kokeellisesti. Kurssilla tehdään sähköopin kytkentöjä ja mittauksia ja mallinnetaan niitä sekä graafisesti että käyttämällä matemaattisia malleja. Matemaattisten mallien avulla ratkaistaan yksinkertaisten virtapiirien ongelmia. Kurssilla tarkastellaan myös sähkökenttiä ja niihin liittyviä käsitteitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FY4 Voima ja liike

Kaikki liikkuu: Kurssilla opitaan käyttämään ja soveltamaan voiman ja liikkeen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä. Voimaan ja liikkeeseen liittyviä ilmiöitä tutkitaan kokeellisesti. Liikettä mallinnetaan tasaisen ja kiihtyvän liikkeen malleilla. Liikkeen muutoksia tarkastellaan vuorovaikutusten ja Newtonin lakien avulla. Pyörimisliikkeeseen tutustutaan voiman momentin kautta. Kurssilla opitaan myös ymmärtämään säilymislakien merkitys fyysikassa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää ja soveltaa jaksollisen liikkeen ja aaltojen käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä sekä perehtyy värähdys- ja aaltoliikkeen perusteisiin tutkimalla mekaanista värähtelyä ja ääntä. Tavoitteena on myös tieto- ja viestintäteknologian käyttö mallintamisen välineenä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FY6 Sähkömagnetismi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää ja soveltaa sähkömagnetismiin ja valoon liittyviä käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä sekä osaa käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa tuotosten muodostamisessa. Tavoitteena on myös se, että opiskelija harjaantuu ilmaisemaan itseään fyysikalle ominaisilla tavoilla ja analysoimaan eri tietolähteiden luotettavuutta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FY7 Aine ja säteily

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa käyttää ja soveltaa aineen ja säteilyn käsitteitä jokapäiväisen elämän, ympäristön, yhteiskunnan ja teknologian ilmiöissä sekä syventää kokonaiskuvaa fysiikasta aineen ja maailmankaikkeuden olemusta selittävänä tieteenä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Fysiikan kurssit suoritetaan seuraavassa järjestyksessä: 1. vuosi FY1 ja FY2, 2. vuosi FY4, FY5, FY3 ja FY9, 3. vuosi FY6, FY7 ja FY8.

Paikalliset soveltavat kurssit*FY8 Fysiikan kertauskurssi*

Tavoitteena on, että opiskelija saa kokonaiskuvan fysiikan eri osa-alueista. Tehtävien ratkaisuperiaatteissa korostetaan yleisiä toimintamalleja. Sisältönä on jäsentää, syventää ja täsmentää tietoja, joita on saatu aikaisempien kurssien klassisen fysiikan tietokokonaisuudesta ja merkityksestä, sekä muodostaa yleiskuva fysiikan suurista säilymislaeista luonnontieteiden keskeisinä, läpäisevinä käsitteinä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

FY9 Laborointikurssi

Tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kurssilla fysiikan menetelmään, johon kuuluu mittaaminen ja saaduista tuloksista luonnonlakien etsiminen. Mittauksissa käytetään pääasiassa tietokonepohjaista LoggerPro-mittauslaitteistoa. Tarkasteltavat ilmiöt kuuluvat esimerkiksi mekaniikkaan, energiaan, lämpöön, valoon ja sähköön eli niiden kurssien sisältöihin, jotka on tätä kurssia ennen suoritettu. Töissä keskitytään käytännönläheisiin aiheisiin. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty

FY10 Hiukkasfysiikan kurssi

Kurssilla käsitellään hiukkasfysiikan historiaa ja sen teoreettista perustaa, niin kutsuttua standardimallia. Tarkasteltavina ovat luonnon perushiukkaset: kvarkit ja ns. leptonit sekä sähkömagneettisen, heikon ja vahvan vuorovaikutuksen välittäjähiukkaset. Kurssilla tarkastellaan myös hiukkasten hajoamis- ja törmäysreaktioiden periaatteita. Lisäksi kurssilla käsitellään kiihdytintekniikkaa ja hiukkasilmäisimien toimintaa ennen ja nyt. Osana kurssin suoritusta on kolmen päivän kurssi hiukkasfysiikan tutkimuslaitoksessa CERNissä Sveitsissä. Kurssi toteutetaan sinä vuonna, kun tämä vierailu on mahdollinen. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

KEMIA***Pakollinen kurssi******KE1 Kemiaa kaikkialla***

Millainen luonnontiede kemia on? Kemia määritellään luonnontieteeksi, joka tutkii ainetta, sen koostumusta ja ominaisuuksia sekä reaktioita, eli miten aine muuttuu toiseksi aineeksi. Kaikille yhteisellä kurssilla tutustumme aineen rakentumisen periaatteisiin. Tarkastelemme aineen luokittelua ja rakenneseosia sekä perehdymme aineiden ominaisuuksien selittämiseen rakenteen, kemiallisten sidosten ja poolisuuden avulla. Kokeellisuuden teemoina ovat ominaisuuksien tutkiminen ja erotusmenetelmät. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit***KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa***

Alkaanit, alkeenit ja alkyynit, ja mitä niitä olikaan? Luonnossa hiiltä on kaikissa orgaanisissa molekyyliissä. Kurssilla perehdymme hiilen kemiaan eli orgaaniseen kemiaan. Käymme läpi orgaanisia yhdisteryhmiä sekä yhdisteiden rakenteiden ja ominaisuuksien kuvaamista erilaisilla malleilla. Aloitamme laskennallisen kemian määrittelemällä ainemäärään ja pitoisuuteen liittyvät suureet. Kokeellisuuden teemoina ovat orgaanisten yhdisteiden ominaisuuksien ja rakenteiden tutkiminen sekä liuosten valmistus ja pitoisuus. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KE3 Reaktiot ja energia

Mitä tapahtuu kemiallisessa reaktiossa? Kemiallisessa reaktiossa aineet muuttuvat toisiksi aineiksi. Kurssilla opettelemme kirjoittamaan ja tulkitsemaan kemian merkikieltä, kemiallisia reaktioyhtälöitä sekä kemian laskuissa tarvittavia suureyhtälöitä. Käymme läpi erilaisia kemiallisia reaktioita ja niiden sovelluksia sekä tutustumme kemiallisen reaktion energiaan, reaktiomekanismiin ja reaktionopeuteen vaikuttaviin tekijöihin. Kokeellisuuden teemoina ovat kemiallisen reaktion tutkiminen ja kemiallinen analyysi. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KE4 Materiaalit ja teknologia

Miten kemiallinen energia muunnetaan sähköenergiaksi? Ihminen on pitkään hyödyntänyt metalleja ja muita materiaaleja arkielämässään. Kurssilla käymme läpi sähkökemian keskeiset periaatteet sekä tutustumme alkuaineiden jaksollisiin ominaisuuksiin ja hapetus-pelkistysreaktioihin. Perehdymme erilaisten materiaalien, kuten metallien ja polymeerien ominaisuuksiin, käyttöön ja elinkaareen. Kokeellisuuden teemoina ovat materiaalitutkimus ja sähkökemian. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

KE5 Reaktiot ja tasapaino

Mitä pH-asteikolla mitataan? Monet kemialliset reaktiot ovat ns. tasapainoreaktioita, jolloin kaikki lähtöaineet eivät muutu täydellisesti lopputuotteiksi. Kurssilla tutustumme erilaisiin tasapainoreaktioihin ja niiden sovelluksiin. Tärkeimpinä sovelluksina käsittelemme happo- ja emäsluosten protolyysireaktiota ja laskemme erilaisten liuosten pH-arvoja. Kokeellisen työskentelyn teemoina ovat kemiallisen tasapainon tutkiminen ja happo-emäsanalyysit. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit**KE6 Materiaalit ja tutkimus**

Miten määritän ruoka-aineen suolapitoisuuden tai kahvin kofeiinipitoisuuden? Kurssilla syvennetään tietoa aineista ja niiden ominaisuuksista erilaisten kokeellisten ja kirjallisten tutkimustöiden kautta. Tutkimuskohteina voivat olla esimerkiksi ruoka-aineet ja niiden sisältämät ravintoaineet eli hiilihydraatit, proteiinit ja rasvat, sekä erilaiset materiaalit, kuten polymeerit, metallit tai keraamit. Tutkimuskohteita voi ainakin osittain valita myös oman kiinnostuksen mukaan. Kurssilla tutustutaan monipuolisesti kemian työ- ja analyysimenetelmiin. Kurssille osallistuminen edellyttää KE1-kurssin suoritusta.

Kurssin arviointi kokeelliseen työskentelyyn osallistumisen ja hyväksytyjen tutkimusraporttien pohjalta: suoritettu/hylätty.

KE7 Kertauskurssi

Onko laskutekniikassa parannettavaa tai teoriaosaamisessa aukkoja? Kurssilla syvennetään kemian osaamista ja vahvistetaan laskurutiinia. Se on tarkoitettu kemian kurssien kertaamiseen ja ylioppilastutkimuksen kemian kokeeseen valmistautumiseen. Sisältöjä pyritään yhdistämään kokonaisuuksiksi, jolloin erillisillä kursseilla opitut

asia tiivistyvät laaja-alaiseksi osaamiseksi. Kurssilla käydään läpi myös vanhoja ylioppilastehtäviä ja hyvän vastauksen tunnusmerkkejä.

Kurssin arviointi tehtyjen tehtävien ja preliminäärikokeen pohjalta: suoritettu/hylätty.

USKONTO, EVANKELISLUTERILAINEN

Pakolliset kurssit

UE1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Kurssilla perehdytään uskontoon maailmanlaajuisena ilmiönä ja tutustutaan uskonnollisten ja ei-uskonnollisten katsomusten luonteeseen. Erityisesti kurssilla tarkastellaan Lähi-idän monoteistisia uskontoja: kristinuskoa, juutalaisuutta ja islamia. Kurssilla tulevat tutuksi näiden uskontojen kulttuuritausta, keskeisimmät opin sisällöt, pyhät kirjat ja sisäinen monimuotoisuus. Keskustelun kohteena ovat myös uskontojen ajankohtaiset ilmiöt ja kysymykset. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko

Kristinuskko on maantieteellisesti maailman levinnein ja kannattajamääränsä puolesta suurin uskonto. 2000-vuotisen historiansa aikana kristinuskko on vaikuttanut merkittävällä tavalla kulttuuriin ja yhteiskuntaan niin Euroopassa kuin muissakin maanosissa. Kurssilla tutustutaan kristinuskon ilmenemismuotoihin eri aikoina ja eri puolilla maailmaa. Oleellinen osa kurssin sisältöä on myös nykyajan kristillisyys, johon kuuluvat mm. karismaattinen kristillisyys, ekumenia ja eri katsomusten välinen dialogi. Esillä ovat myös ajankohtaiset kristinuskon kysymykset ja niiden taustat. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Monet länsimaalaisille ihmisille tutut kamppailulajit, rentoutusmenetelmät, mietiskelyharjoitukset, sisustamisen tavat, esteettinen harmonia ja sisäisen rauhan tavoittelu kumpuavat Aasian uskonnollisista perinteistä. Kursseilla tutustutaan mm. hindulaisuuden, buddhalaisuuden sekä Japanin ja Kiinan uskontojen ajattelumaailmaan ja tapaan hahmottaa olemassaoloa ja elämää. Kurssi antaa valmiuksia ymmärtää Aasian uskontojen vaikutusta kansainvälisissä työ- ja toimintaympäristöissä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Suomessa eletään uskonnollisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa. Läsä ovat niin sekularisaatio, uususkonnollisuus kuin perinteisetkin katsomukset. Kurssilla syvennetään ymmärrystä uskonnon vaikutuksesta Suomen historiassa, yhteiskunnassa, politiikassa ja ajankohtaisessa keskustelussa. Kurssi lisää valmiuksia toimia erilaiset katsomukset huomioon ottavana ja aktiivisena yhteiskunnan jäsenenä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Uskonnot ovat kautta aikojen olleet yhteyksissä taiteeseen ja kulttuuriin: uskonnot ovat vaikuttaneet taiteisiin ja taide uskonnolliseen kokemukseen. Kurssi antaa mahdollisuuden syventyä eri taiteen muotojen kautta uskonnollisiin teemoihin ja oppeihin. Pääpaino on suomalaisessa kulttuuriperinnössä ja kristinuskossa, mutta myös muiden uskontojen taidetta on mahdollista käsitellä. Opiskelijat voivat vaikuttaa kurssilla käsiteltävien taiteen muotojen ja sisältöjen valintaan. Kurssilla käsitellään myös uskonnontutkimuksen ajankohtaisia näkökulmia ja menetelmiä, kuten taiteen- ja kulttuurintutkimus sekä yhteiskuntatieteet. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.)*

UE6 Uskonnot ja media

Kurssilla perehdytään mediassa esiintyviin ajankohtaisiin uskonnollisiin teemoihin sekä uskonnon ja median välisiin suhteisiin. Uskontoon liittyvää informaatiota arvioidaan kriittisesti ja vertaillaan eri medioiden välillä. Kurssilla tarkastellaan myös, kuinka uskonnot hyödyntävät mediaa ja kuinka media vaikuttaa erilaisiin uskontoon liittyviin ilmiöihin ja mielikuviin. Kurssilla osallistutaan itse uskonnollisen mediasisällön tuottamiseen tai laaditaan media-analyysi. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

Paikalliset soveltavat kurssit*UE7 Leirikoulu Taizéssa*

Kymmenet tuhannet nuoret eri maista ja maanosista matkustavat vuosittain Taizéhen, joka on sekä ekumeeninen luostariyhteisö että kansainvälinen nuorten kohtaamispaikka Etelä-Ranskassa. Taizéssa toteutettavan viikon mittaisen leirikoulun aikana opiskelijat osallistuvat osana kansainvälisiä ryhmiä yhteisön toimintaan: työntekoon, keskusteluryhmiin ja jumalanpalveluksiin. Myös vapaa-ajalla on mahdollisuus tutustua monenlaisista katsomuksellisista ja kulttuurisista taustoista tuleviin ihmisiin. Kurssi sopii sinulle, joka haluat kohdata uusia ihmisiä ja pohdiskella myös katsomuksellisia asioita. Kurssi ei vaadi sitoutumista tiettyyn katsomukseen, ja kurssista voi saada myös UO- tai ET-kurssin. Kurssiin kuuluu osallistuminen ryhmän yhteisiin, matkaa edeltäviin tapaamisiin sekä oppimistehtävien suorittaminen. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

USKONTO, ORTODOKSINEN

Pakolliset kurssit

U01 Uskonto ilmiönä – ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa jäsentää uskontoa ilmiönä ja tuntee uskontojen tutkimusta. Kurssilla tutustutaan juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin syntyyn, luonteeseen sekä niiden keskinäisiin suhteisiin historiassa ja nykypäivänä. Opiskelun kohteena ovat kolmen monoteistisen uskonnon keskeiset piirteet, niiden kulttuuriperintö ja vaikutus idän kristillisyyteen ja yhteiskuntaan. Kurssilla tutustutaan eri katsomusten merkitykseen yksilön elämässä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

U02 Ortodoksisuus maailmassa

Kristillinen kirkko syntyi n. 2000 vuotta sitten. Kirkon opetus levisi nopeasti ensin Rooman imperiumissa, ja myöhemmin lähetystyön ansiosta kristinuskosta tuli monikulttuurinen uskonto Euroopassa ja muualla maailmassa. Kurssilla tutustutaan ortodoksisen kirkon apostoliseen perinteeseen, opin kehitykseen, kirkkoisien merkitykseen, luostarilaitoksen syntyyn sekä paikalliskirkkojen erityispiirteisiin. Opiskelija perehtyy myös Suomen ortodoksisen kirkon historiaan, tunnuspiirteisiin ja kirkkojen välisiin yhteyksiin nyky-yhteiskunnassa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

U03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

Opiskelun kohteina ovat Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneet uskonnot ja niiden merkitys yksilön ja yhteisön elämässä. Kurssilla tutustutaan Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneiden uskontojen ilmenemismuotoihin länsimaissa. Lisäksi perehdytään luonnonuskontojen ja uusien uskonnollisten liikkeiden keskeisiin piirteisiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

U04 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Kurssin aikana opiskelija perehtyy suomalaiseen uskonnollisuuteen ja sen vaiheisiin sekä tutustuu uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen ja uskonnon merkitykseen nyky-yhteiskunnassa. Kurssi antaa myös valmiuksia osallistua uskontojen ja katsomusten väliseen dialogiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

U05 Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa

Kurssilla perehdytään eri taidemuotoihin uskonnon ilmentäjänä. Erityisenä tarkastelun kohteena ovat ortodoksisen taiteen piirteet: jumalanpalvelus, kirkkomusiikki, arkkitehtuuri ja ikonitaide. Oleellinen osa kurssia on tutustua sekä ortodoksisen että muiden uskontojen taiteen ilmaisumuotoihin opillisten asioiden välittäjänä. Kurssi antaa valmiuksia tunnistaa uskonnon vaikutuksen nyky- ja populaaritaitteeseen.

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

U06 Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa

Kurssilla tutustutaan mediassa esiintyviin ajankohtaisiin teemoihin, jotka kytkeytyvät uskontoon. Kurssi antaa valmiuksia analysoida uskonnon ja median välisiä suhteita sekä arvioida kriittisesti uskontoon liittyvää informaatiota ja sen lähteitä. Kurssilla perehdytään ortodoksisuuden mediakuvaan kansallisesti ja kansainvälisesti. Opiskelija osallistuu uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamiseen tai laatii media-analyysin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Pakolliset kurssit

ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Kurssilla opitaan maailmankatsomuksellisten käsitteiden käyttöä erilaisten katso-
muksellisten lähestymistapojen ja ratkaisujen ymmärtämisessä. Kurssin aikana opis-
kelija oppii tarkastelemaan kriittisesti erilaisia uskomuksia ja erilaisten instituutioi-
den välittämää informaatiota. Hän oppii arvioimaan kriittisesti ja eri tieteenalojen
tarjoamia välineitä hyödyntäen erilaisten maailmankatsomusten, maailmankuvien ja
elämäkatsomusten perusoletuksia sekä yhteiskunnallisia lähtökohtia. Kurssi tarjoaa
näkökulmia ympäröivän todellisuuden tiedolliseen jäsentämiseen ja ohjaa yksilön
maailmankuvan muodostumista välittävien instituutioiden (koulu, tiede, taide, me-
dia, viihde, uskonnot ja politiikka) kriittiseen tutkimiseen. Kurssi arvioidaan nume-
rolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

Kurssilla opitaan tuntemaan erilaisia ihmiskäsityksiä ja hankitaan valmiuksia arvi-
oida, miten erilaiset ihmiskäsitykset johtavat erilaisiin vastauksiin ihmiselämän kes-
keisissä kysymyksissä. Kurssi tutustuttaa opiskelijan erilaisiin käsityksiin hyvästä
elämästä ja opettaa erittelemään niiden taustoilla vaikuttavia ihmiskäsityksiä. Kurs-
silla pohditaan myös oman identiteetin osatekijöitä ja tutkitaan oman hyvän elämän
etsintään soveltuvia katsomuksellisia vaihtoehtoja. Kurssin opiskeluun sisältyy myös
eläinten ja luonnon moraalisen aseman tarkastelu osana hyvän elämän tavoittelua.
Opiskelija harjaantuu kurssilla myös ihmisarvon perustavan eettisen merkityksen ja
eri yhteyksiin liittyvän ihmisoikeusajattelun luonteen ymmärtämisessä. Kurssi arvi-
oidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana luku-
vuonna.*)

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET3 Yksilö ja yhteisö

Kurssin aikana opiskelija oppii hahmottamaan yhteisöllisyyden merkitystä ihmisyy-
delle ja omalle identiteetilleen. Hän oppii ymmärtämään yksilön elämänvalintojen

yhteyttä sosiaalisiin ilmiöihin ja yhteiskunnallisiin rakenteisiin ja tiedostaa, kuinka niitä voidaan tarkastella tieteellisesti. Opiskelija jäsentää kurssin aikana omaa asemaansa yksilönä yhteisössä, kansalaisena valtiossa ja toimijana talousjärjestelmässä. Kurssi harjaannuttaa käyttämään ihmisoikeuksiin, katsomusvapauteen, yhdenvertaisuuteen, demokratiaan, kestävään elämäntapaan ja globaaliin oikeudenmukaisuuteen liittyviä käsitteitä sekä periaatteita erilaisten eettisten ja yhteiskunnallisten argumenttien ja ideoiden tuottamisessa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna ja se toteutuu tarvittaessa opettajan ohjaamana itsenäisenä opiskeluna.)*

ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina

Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään kulttuurin merkitystä ihmisyydelle ja ihmisen elämäntutkimukselle sekä saa välineitä oman kulttuurisen identiteetin kehittämiseen. Kurssin aikana opiskelija oppii käyttämään kulttuuritutkimuksen käsitteistöä ja harjaantuu muodostamaan oman perustellun kantansa kulttuureja koskeviin kysymyksiin. Opiskelijaa ohjataan ja kannustetaan hahmottamaan suomalaisuutta historiallisesti rakentuvana, jatkuvasti muuttuvana ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä ulkoisia vaikutteita sisältävänä kokonaisuutena. Kurssi harjaannuttaa opiskelijaa tutkimaan kulttuurien välisen myönteisen vuorovaikutuksen ja yhdenvertaisuuden edellytyksiä. Opiskelija oppii hahmottamaan erilaiset elämäntutkimukselliset ratkaisut, identiteettivalinnat sekä kulttuurisen moninaisuuden yhteiskuntaa rikastuttavina asioina ja harjaantuu argumentoimaan niihin liittyvien yhdenvertaisuusvaatimusten puolesta. Kurssin aikana pohditaan myös etnosentrismien ja rasismien kehittymiseen vaikuttavia tekijöitä eri tieteenalojen näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna ja se toteutuu tarvittaessa opettajan ohjaamana itsenäisenä opiskeluna.)*

ET5 Katsomusten maailma

Kurssin aikana opiskelija kehittää valmiuksiaan tulkita ja ymmärtää erilaisia uskonnollisia ja uskonnottomia maailmankatsomuksia ja oppii vertaamaan niihin nojaavia elämäntapoja oman elämäntutkimuksensa perusteisiin. Kurssin aikana opiskelija tutustuu uskontojen, uskonnollisuuden ja uskonnottomuuden tieteelliseen tutkimukseen, määrittelyyn ja selittämiseen. Hän oppii hallitsemaan käsitteitä, tietoja ja ajattelutaitoja, joiden avulla hän kykenee analysoimaan maailmankatsomuksiin liittyviä kysymyksiä ja kehittyä omien perusteltujen näkemysten esittämisessä. Kurssilla perehdytään uskontokritiikin keskeisiin lähtökohtiin, tutustutaan sekulaarihumanismiin sekä ateismin ja vapaa-ajattelun historiallisiin perusteisiin. Uskonnollisten maailmankatsomusjärjestelmien kritiikissä keskitytään uskontojen yhteiskunnallisten, poliittisten, moraalisten ja kulttuuristen seuraamusten tunnistamiseen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna ja se toteutuu tarvittaessa opettajan ohjaamana itsenäisenä opiskeluna.)*

ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Kurssin opiskelu ohjaa tunnistamaan historiallisesti, kulttuurisesti ja katsomuksellisesti merkittäviä historiallisia käännteitä ihmiskunnan tavassa elää ja ajatella itseään

sekä elämäntapaansa. Suuria maailmankatsomuksellisia murroksia lähestytään nykyaikaisten maailmankatsomusten näkökulmasta. Opiskelija oppii ymmärtämään kulttuurien ja yhteiskuntamuotojen rakentumisen luonnetta ja harjaantuu arvioimaan kulttuurievoluution, eettisten järjestelmien, filosofioiden, valistuksen sekä tieteellisteknologisen kehityksen merkitystä nykyaikaisille maailmankatsomuksille. Kurssi auttaa hahmottamaan erilaisia suhtautumistapoja teknologiaan ja opettaa arvioimaan teknologisen muutoksen yhteyttä ympäristössä, yhteiskunnassa ja kulttuurissa esiintyviin muutoksiin. Kurssi opettaa arvioimaan teknologian roolia kestävän tulevaisuuden rakentamisessa ja kannustaa opiskelijaa osallistumaan ihmiskunnan ja maapallon tulevaisuutta koskevaan keskusteluun. Kurssilla katsotaan kriittisesti ja tieteellisiä tutkimustuloksia hyödyntäen myös ihmiskunnan tulevaisuuteen: tekno-utopioihin ja -dystopioihin, tulevaisuuden tutkimukseen, tekoälyjärjestelmiin, humanismiin ja transhumanismiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavan lukuvuonna ja se toteutuu tarvittaessa opettajan ohjaamana itsenäisenä opiskeluna.)*

FILOSOFIA

Pakolliset kurssit

FIL1 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Kurssilla muodostetaan käsitys filosofian luonteesta ja menetelmistä tutustumalla filosofian ongelmiin ja niiden mahdollisiin ratkaisuihin. Opiskelija perehtyy filosofian keskeisiin kysymyksiin sekä niihin liittyviin keskeisiin argumentteihin ja käsitteellisiin erotteluihin. Kurssilla opiskelija oppii arvioimaan väitteiden tiedollista ja loogista pätevyyttä sekä harjaantuu tutkimaan väitteiden tueksi esitettyjen perustelujen rakennetta ja pätevyyttä. Kurssi perehdyttää soveltamaan erilaisten harjoitusten kautta filosofiselle tutkimukselle ominaisia työtapoja. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FIL2 Etiikka

Kurssilla opiskelija perehtyy filosofisen etiikan keskeisiin kysymyksiin, peruskäsitteisiin ja teorioihin. Kurssin aikana opiskelija oppii analysoimaan eettisten väitteiden luonnetta ja harjaantuu oman elämäntavan, elämänvalintojen ja moraalisten ratkaisujen filosofisessa jäsentämisessä. Kurssi tarjoaa sekä käsitteellisiä valmiuksia että käytännöllisiä taitoja eettisten kysymysten kohtaamiseen jokapäiväisessä elämässä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FIL3 Yhteiskuntafilosofia

Kurssilla perehdytään hyvän yhteiskunnan perusteisiin yhteiskuntafilosofian ja poliittisen filosofian tarjoamia näkökulmia ja käsitteitä hyödyntäen. Opiskelija oppii kurssin aikana käyttämään filosofisia käsitteitä yhteiskunnallisen ja poliittisen toiminnan jäsentämisessä sekä omien yhteiskunnallisten näkemystensä perustelemi-

nessa. Opiskeltavia sisältöjä ovat yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden eri muodot, tasa-arvo, vapaus, vallankäyttö, yksilön oikeudet ja velvollisuudet, yhteiskuntasopimusteoriat, demokratiaa koskevat filosofiset näkemykset, erilaiset yhteiskuntafilosofian ja poliittisen filosofian suuntaukset (liberalismi, sosialismi, konservatismi, anarkismi jne.). Lisäksi kurssilla käsitellään kulttuurisen pluralismin ja globaalin talouskehityksen mukanaan tuomia yhteiskunnallisia ja eettisiä haasteita sekä tutustutaan erilaisiin yhteiskuntafilosofisesti perusteltaviin ratkaisumalleihin. Myös eläinten asema huomioidaan pohtimalla erilaisia eläinten oikeuksia koskevia filosofisia näkemyksiä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

FIL4 Tieto, tiede ja todellisuus

Kurssilla syvennyttään todellisuutta ja sen tietämistä koskevien tieteenfilosofisten, tietoteoreettisten ja metafysiisten kysymysten tarkasteluun. Opiskelija perehtyy kurssin aikana tietoteorian, tieteenfilosofian ja metafysiikan käsitteistöön ja ajattelumalleihin. Kurssin aikana perehdytään tiedollisen toiminnan mahdollisuuksiin, seuraamuksiin ja rajoituksiin. Opiskelija harjaantuu erittelemään tieteellisen tutkimuksen, päättelyn, selittämisen ja ymmärtämisen luonnetta sekä ennakkoehtoja. Lisäksi tarkastellaan luonnontieteellisen, ihmistieteellisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedonhankinnan luonnetta koskevia erityisongelmia tieteenfilosofian näkökulmasta ja pohditaan muihin lukion oppiaineisiin kytkeytyviä tieteenfilosofisia kysymyksiä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

FIL5 Ihmisen mieli ja tietoisuus

Kurssin voi valita osaksi filosofian tai psykologian opintoja. Kurssilla tarkastellaan mielen ja tietoisuuden luonnetta. Ymmärryksen rakentumista tukevat teoreettiset ja tieteelliset kehykset tulevat mielenfilosofiasta, psykologisista teorioista sekä mieltä ja tietoisuutta koskevasta kokeellisesta tutkimuksesta. Kurssilla opiskelija oppii käsitteellistämään mielen ja tietoisuuden luonnetta, toimintaa ja asemaa ihmisen käyttäytymisessä sekä oppii ymmärtämään mielen sekä tietoisuuden tutkimuksen lähtökohtia. Kurssilla tutkitaan seuraavia kysymyksiä: Mikä mieli on? Miten se todellistuu? Sijaitseeko mieli aivoissa vai onko koko kysymys harjaanjohtava? Onko mieli jonkinlainen aivojen, kehon ja ympäristön vuorovaikutusverkosto? Millaisia prosesseja mieli toteuttaa? Miten tiedostaminen tapahtuu? Onko tietoisuutta monenlaista? Voiko tietoisuuden avulla muuttaa kehon toimintoja? Miten mieltä/tietoisuutta voi tutkia? Miten tiedämme toisten mielet? Opiskelu tapahtuu ongelma- ja ilmiölähtöisesti ja aiheita opiskellaan yhdessä tutkivalla otteella. Kurssin aikana opiskelija kirjoittaa tutkivan esseen tai pitää esitelmän tai analysoi tiettyyn aiheeseen liittyvän alkuperäistekstin. Kurssia suositellaan psykologian tai filosofian syventäviä kursseja suorittaneille, mutta se soveltuu kaikille aiheen opiskelusta kiinnostuneille. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

PSYKOLOGIA

Pakolliset kurssit

PS1 Psyykkinen toiminta ja oppiminen

Kurssi toimii johdantona psykologiaan tieteenalana ja oppiaineena. Kurssilla tarkastellaan ihmistä kokonaisuutena, jonka toimintaan vaikuttavat biologiset, psyykkiset, sosiaaliset ja kulttuuriset tekijät. Kurssilla tutustutaan psykologian keskeisiin aihepiireihin, kuten tunteisiin, motivaatioon, kognitiivisiin toimintoihin ja oppimiseen. Kurssilla perehdytään myös psykologisen tiedon muodostumiseen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS2 Kehittyvä ihminen

Kurssilla perehdytään ihmisen kehitykseen koko elämänkaaren ajan. Tarkastelun kohteena ovat kehityksen eri osa-alueet niin lapsuudessa, nuoruudessa, aikuisuudessa kuin vanhuudessaakin. Yksilön kehitystä eri ikäkausina lähestytään fyysisestä, kognitiivisesta ja psykososiaalisesta näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan myös kehityspsykologiaan tieteenä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

Kurssilla tutustutaan kognitiivisiin perustoimintoihin kuten havaitsemiseen, tarkkaavaisuuteen, muistiin, ongelmanratkaisuun, asiantuntijuuteen ja päätöksentekoon. Näitä toimintoja pyritään ymmärtämään syventymällä niiden hermostolliseen perustaan ja yhteyksiin muihin psyykkisiin toimintoihin. Kurssilla perehdytään myös kognitiivisen psykologian ja aivotutkimuksen keskeisiin tutkimusmenetelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

PS4 Tunteet, psyykkinen hyvinvointi ja mielenterveys

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat tunteet, psyykkinen hyvinvointi, uni ja nukkuminen, stressi ja kriisit ja niistä selviytyminen sekä mielenterveysongelmat ja niiden hoito. Kurssilla tutustutaan mm. tunteiden muodostumiseen biologisten ja kognitiivisten tekijöiden vuorovaikutuksessa, emootioiden kulttuurisidonnaisuuteen mutta myös niiden merkitykseen itseymmärryksen välineenä. Kurssilla tarkastellaan omaa psyykkistä hyvinvointia psykologisen tiedon valossa sekä mielenterveyteen vaikuttavia psykologisia, biologisia, sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Kurssilla käsitellään yksilöiden välisiä eroavaisuuksia liittyen temperamenttiin, persoonallisuuden piirteisiin, älykkyyteen ja lahjakkuuteen. Persoonallisuutta tarkastellaan laaja-alaisesti mm. erilaisten persoonallisuusteorioiden kautta. Kurssilla tutustutaan myös ihmisen toimintaan yhteisöissä ja sosiaalisissa verkostoissa sekä tarkastellaan tilannetekijöiden ja ryhmäilmiöiden vaikutusta yksilöön. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

PS6 Sosiaalipsykologian kurssi

Kurssin sisältönä on ihmisen sosiaalisuuden ja erilaisten vuorovaikutukseen liittyvien ilmiöiden opiskelu ja tutkiminen. Opiskeltavia aiheita ovat sosiaalinen vuorovaikutus, sosiaalinen havaitseminen, sosiaalinen vaikuttaminen, sosialisatio, ihmissuhteiden perusmuodot, roolit, ryhmän toiminta, asenteet ja niiden tutkiminen sekä sosiaalipsykologian tutkimusmenetelmät. Kurssin aikana perehdytään aiheeseen liittyviin sosiaalipsykologisiin tutkimuksiin, käsitteisiin sekä teoreettisiin lähestymistapoihin ja sovelletaan opittuja asioita erilaisissa harjoitustutkimuksissa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

PS7 Abi-/kertauskurssi

Kurssi valmistaa abiturientteja psykologian yo-kokeeseen ja antaa samalla myös valmiuksia tulevien jatko-opintojen aloittamiseen. Kurssilla kerrataan edellisten kursseiden keskeiset psykologiset sisällöt, opitaan laadukkaasti psykologian yo-vastaamisen periaatteita, omaksutaan itselle sopivia tiedonprosessointitapoja ja tarkastellaan koetilanteeseen vaikuttavia psykologisia tekijöitä. Kurssin aikana järjestetään harjoituskoe, johon valmistaudutaan kuten oikeaan yo-kokeeseen. Opiskelijan vastaukset arvioidaan ja analysoidaan ryhmässä ja pyritään siten suorituksen kehittämiseen kohti opiskelijan itsensä asettamia tavoitteita. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

PS8 Itsetuntemuskurssi

Kurssilla pyritään itsetuntemuksen lisääntymiseen ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen. Käsiteltäviä sisältöjä ovat mm. erilaiset viestintätavat, ihmissuhteet, ristiriitatilanteet, erilaisuus, tunteet ja hyvinvointi. Työskentelytavoissa painottuvat tunneilla tehtävät harjoitukset ja keskustelut. Tunneilla opiskeltuja asioita pohditaan oppimispäiväkirjassa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

HISTORIA

Pakolliset kurssit

HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

Kurssi tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Kurssilla tutustutaan yhteiskunnallis-taloudellisten rakenteiden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Kurssilla harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

HI2 Kansainväliset suhteet

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Kurssilla analysoidaan kansainvälistä politiikkaa erilaisten taloudellisten ja ideologisten mallien näkökulmista. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Kurssilla syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien, erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

HI3 Itsenäisen Suomen historiat

Kurssin tavoitteena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja taustoineen autonomian ajan loppupuolelta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Kurssilla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historian tiedon käyttöön. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit*HI4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys*

Kurssilla tarkastellaan yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Kurssilla perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena ovat eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

Kurssi tarkastelee Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Kurssilla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi yhteisöjen ja yksilöiden väliseen vuorovaikutukseen, arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Kurssilla syvennyttään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat

Kurssilla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja kulttuurieroja koskevan ajattelun muutoksiin sekä tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisena käsitteenä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

H17 Antiikin maailma

Tavoitteena on antaa opiskelijoille moniulotteinen näkemys antiikin ihmisen toiminnasta. Kurssilla opiskelijat saavat monipuolisesti tietoa antiikin ilmiöistä ja sen pohjalta harjaantuvat arvioimaan kriittisesti antiikin merkitystä länsimaisen sivistyksen perustana eri yhteiskuntaelämän alalla. Kurssilla opitaan analysoimaan esimerkiksi antiikin taiteissa, uskonnollisissa ja sosiaalisissa rakenteissa esiintyviä kulttuurisia arvoja, merkityksiä ja käytäntöjä.

Kurssin sisällöt sovitaan kulloinkin erikseen. Aihepiireinä voivat olla esimerkiksi arkielämä, oikeusjärjestys, tieteet, taiteet sekä urheilu.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää tutkielman, esitelmän tai portfolion tekemistä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

H18 Maailmantilanne nyt

Kurssi syventää Kansainväliset suhteet -kurssin aineksia niin, että opiskelijat kiinnostuvat seuraamaan oman aikamme kansainvälisiä ilmiöitä. Kurssin taitotavoitteena on harjannuttaa opiskelijat analysoimaan oman aikamme kansainvälisten ilmiöiden taustoja ja merkityksiä eri medioiden välityksellä.

Kulloisenkin kurssin sisältö ja työtavat pohjautuvat kurssilaisten mielenkiintoon sekä ajankohdan kotimaisiin ja kansainvälisiin ilmiöihin. Kurssilla hyödynnetään lähdekriittisesti erityyppisiä kirjallisia ja visuaalisia lähteitä sekä tietokantoja.

Kurssi suoritetaan kurssin HI2 (Kansainväliset suhteet) jälkeen. Arvioinnin perustana on kurssin kuluessa koottava kansio tai muu yksilöllinen tai yhteinen tuotos sekä aktiivinen osallistuminen kurssin työskentelyyn. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

H19 Historiaa draamamenetelmin

Kurssilla tutustutaan Pohjoismaiden, Suomen ja Pohjois-Karjalan menneisyyteen ja sen kietoutumiseen laajempiin historiallisiin ilmiöihin. Kurssilla opiskelija oppii ymmärtämään oman maakuntansa menneisyyttä ja muutosprosesseja sekä ihmisten toiminnan motiiveja. Tavoitteena on syventää opiskelijan yksilöllistä, kansallista, eurooppalaista ja globaalia identiteettiä sekä tukea opiskelijan kasvua aktiiviseksi ja moninaisuutta ymmärtäväksi yhteiskunnan jäseneksi.

Kurssilla opiskelijat perehtyvät aluksi pohjoiskarjalaisiin historiallisiin kohteisiin, arkistoihin ja kirjastoihin. Aihepiirejä ovat muun muassa merkittävät pohjoiskarjalaiset elinkeinonharjoittajat, tieteen ja kulttuurin tekijät, arkkitehtuuri, väestöhistoria, uskonto-olot sekä sotahistoria.

Kurssin tuotoksena on historiallinen draama autenttisessa ympäristössä, joka sovi-
taan kurssin alussa opiskelijoiden kanssa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurs-
sia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset kurssit

YH1 Suomalainen yhteiskunta

Kurssi perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikutta-
miseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaali-
politiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia
ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen ak-
tiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

YH2 Taloustieto

Taloustieteisiin pohjautuva kurssi johdattaa ymmärtämään talouden toimintaperiaat-
teita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrota-
louden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Kurssilla pe-
rehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkityk-
seen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön
suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

Kurssi perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäi-
sen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa.
Kurssin aikana opitaan seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia. Se kannus-
taa osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskuste-
luun. Kurssin toteuttamisessa painotetaan tutkivaa oppimista, jossa hyödynnetään
mediaa ja muita monipuolisia informaatiolähteitä. Kurssi arvioidaan numerolla (4–
10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

YH4 Kansalaisen lakitieto

Kurssilla perehdytään Suomen oikeusjärjestyksen ja oikeuden käytön perusasioihin.
Tutustutaan tärkeimpiin oikeudellisiin sopimuksiin ja tiedon lähteisiin sekä paneu-
dutaan tavanomaisten oikeusasioiden hoitamiseen.

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat lakitiedon peruskäsitteet ja oikeudellisen tiedon
hankkiminen, kansalaisen yleisimmät oikeustoimet, kuten perheoikeus, työoikeus,
kuluttajansuoja, velka, vakuudet ja maksukyvyttömyys, asuminen, muutoksenhaku
viranomaisten päätöksiin, tekijänoikeudet sekä ympäristöoikeus, rikos- ja prosessi-
oikeus. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit

YH5 Lukiolainen vaikuttajana ja vaikuttamisen kohteena

Kurssilla tutustutaan erilaisiin vaikuttamisen väyliin ja muotoihin sekä pohditaan sitä, mihin kukin opiskelija haluaa vaikuttaa. Kurssin aikana tehdään vierailuja ja tavataan yhteiskunnallisia vaikuttajia ja vaikuttamisen asiantuntijoita.

Kunkin kurssin opiskelijat ideoivat, suunnittelevat ja toteuttavat projektin, jonka avulla pyritään asiantuntijoiden opastamana tarttumaan todelliseen yhteiskunnalliseen ongelmaan ja vaikuttamaan siihen. Ongelma voi olla paikallinen, kansallinen tai globaali.

Kurssin arviointi: Osallistuminen yhteiskunnalliseen toimintaan kurssisuunnitelmassa sovitulla tavalla. Suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

YH6 Yrittäjyys osana yhteiskuntaa

Kurssilla opiskelija tutustuu yrittäjyyden perusteisiin, saa asenteellisia valmiuksia yrittämiseen sekä perehtyy Joensuun seudun, Suomen ja globaaliin talous- ja elinkeinoelämään.

Kurssin keskeisiä sisältöjä:

- yrittäjyys elämänurana: erilaiset yrittäjyyspolut ja -roolit, miten yrittäjänä toimiminen eroaa palkansaajana toimimisesta
- yrittäjyys toimintana: yritysten erilaiset elinkaaret, yritysten merkitys seudullisessa, kansallisessa ja globaalissa taloudessa
- yrittäjyys yhteistyönä: erilaiset sidosryhmät ja verkostot
- yrittäjyys liiketoimintana: miten teen toisin kuin muut yritykset, toimivia ja toimimattomia liiketoiminnan muotoja
- yrittäjyys markkinointina: miksi asiakas valitsee tietyn yrityksen, millaiset asiakkuudet ovat tavoittelemisen arvoisia
- minun yrittäjyyteni: toiminnallinen projekti/hanke yhdestä edellä luetelluista teemoista yhteistyötahojen kanssa

Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää opiskelijoilta aktiivista osallistumista kurssin aikana. Aktiivisuus osoitetaan portfolioilla, johon kukin opiskelijatiimi koostaa toiminnallisia tuotoksia. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

TERVEYSTIETO

Pakollinen kurssi

TE1 Terveyden perusteet

Pakollisella kurssilla syvennetään perusopetuksen aikana opittua terveystietoa ja ymmärrystä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Lisäksi opitaan tunnistamaan ja arvioimaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, lähiyhteisöissä ja ympäristöissä sekä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys

Kurssilla tarkastellaan terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta voimavarana ja perehdytään sosiaaliseen kestävyysosaamiseen osana kestävästä tulevaisuudesta. Keskeistä on myös tarkastella perimään ja ympäristöön liittyvien tekijöiden yhteyksiä ja vaikutuksia terveyteen ja toimintakykyyn. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

TE3 Terveyttä tutkimassa

Kurssilla luodaan kokonaiskuvaa terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisista kehityslinjoista ja tulevaisuuden haasteista. Kurssilla vahvistetaan opiskelijan valmiuksia hankkia ja arvioida terveyteen liittyvää tutkimus- ja arkitietoa ja soveltaa terveystietoa aktiivisena kansalaisena. Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttavien tekijöiden kriittiseen arviointiin ja pohditaan tutkimuksen ja päätöksenteon mahdollisuuksia terveyden edistämiseksi lähiyhteisöissä, yhteiskunnassa ja globaalisti. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikallinen soveltava kurssi

TE4 Abikurssi

Kurssilla kerrataan ja analysoidaan aiemmin opiskeltujen kurssien teemoja ja sisältöjä yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista sekä pyritään jäsentämään terveyteen liittyvää tietoa ehjiksi ja loogisiksi kokonaisuuksiksi. Lisäksi harjaannutetaan opiskelu- ja stressinhallintataitoja. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

LIIKUNTA

Pakolliset kurssit

LI1 Energiaa liikunnasta

Pakollisella kurssilla syvennetään liikunnallisia perustaitoja monipuolisesti eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskelu- ja vapaa-ajan mahdollisuuksien monipuolisesti hyödyntäen. Kurssin aikana opiskelija saa tietoa ja kokemuksia fyysisten ominaisuuksien harjoittamisesta monipuolisesti. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

L12 Aktiivinen elämäntapa

Kurssin tavoitteena on ohjata ja kannustaa opiskelijaa löytämään liikuntamuotoja, jotka edistävät toimintakykyä, terveyttä ja hyvinvointia sekä fyysistä aktiivisuutta. Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat eri liikuntamuodot, lihaskuntoharjoittelu, keuhonhuolto sekä fyysisten ominaisuuksien arviointi. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit**L13 Terveyttä liikkuen**

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksikäyttäen. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

L14 Yhdessä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti sosiaaliseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijoiden sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Työtavoissa painottuvat opiskelijaryhmän aktiivinen osallisuus, toiminnallisuus ja yhteistoiminta. Kurssin sisältönä on vanhojenpäivän tanssit. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

L15 Hyvinvointia liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Paikalliset soveltavat kurssit**L16 Potkua liikunnasta**

Vastapainoa opiskelulle! Kurssin tavoitteena on edistää opiskelijan jaksamista niin fyysisesti, psyykkisesti kuin sosiaalisestikin liikkumalla monipuolisesti eri liikuntamuotoja kokeillen. Kurssi suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden toiveet huomioon ottaen. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

L18 Liiku luonnossa

Kurssin aikana toteutetaan ulkoliikuntaan liittyviä projekteja. Projektit liittyvät luonnossa liikkumisen eri muotoihin (esim. melonta, retkeily, lumikenkäily, talviliikuntalajit). Kurssin sisällöt toteutetaan yhden lukuvuoden aikana eri vuodenaikojen mukaisesti. Kurssi toteutetaan kouluajan ulkopuolella. Kurssin voi valita kerran lukuvuosien aikana. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LI9, LI10, LI11 Oman harrastamisen kurssi

Kursseilla on tavoitteena tukea opiskelijoiden liikunnan harrastamista sekä ryhmäettä yksilötasolla ja ohjata opiskelijaa oman henkilökohtaisen liikuntaohjelman toteuttamiseen. Kurssien sisältö määräytyy yhteissuunnittelun tai opiskelijan henkilökohtaisen mielenkiinnon mukaan. Kurssi on mahdollista suorittaa myös itsenäisesti täydentämällä suorituskertoja liikuntapäiväkirjaan. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

LI12 Kuntokurssi

Kurssilla tutustutaan monipuolisesti fyysisen kunnon eri osa-alueiden harjoitteisiin. Tavoitteena on tarjota harjoitusvinkkejä kunto-ominaisuuksien (kestävyys, voima, nopeus, liikkuvuus) kehittämiseen ja ylläpitoon. Opiskelijoilla on mahdollisuus laatia henkilökohtainen kunto-ohjelma ja seurata omien kunto-ominaisuuksiensa kehittymistä. Kurssilla sovelletaan TT1-kurssin sisältöjä käytännössä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

LI13 Tanssi ja kehonhuolto

Kurssin tavoitteena on tutustua eri tanssimuotoihin ja rohkaista opiskelijoita keholliseen ilmaisuun. Kurssi ei vaadi aikaisempaa tanssitaustaa, vaan sisällöt muokataan ryhmän mukaan. Kurssilla tehdään myös erilaisia kehoa huoltavia harjoitteita kuten venyttelyä, liikkuvuus- ja rentoutusharjoitteita. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

LI14 Palloilu- ja mailapelit

Kurssilla syvennetään ja sovelletaan palloilu- ja mailapelimuotoja ja mahdollisuuksien mukaan tutustutaan uusiin pelimuotoihin. Kurssin tavoitteena on harjaannuttaa välineenkäsittelytaitoja ja syventää havaintomotorisia ominaisuuksia monipuolisten liikuntaharjoitteiden ja pelimuotojen avulla. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

Valtakunnallinen soveltava kurssi*LI7 Liikuntadiplomi (LILD4)*

Kurssilla tehdään opiskelijan valinnan mukaan valtakunnallinen liikunnan lukiodiplomi. Diplomi on osoitus opiskelijan harrastuneisuudesta ja liikunnallisesta osaamisesta. Kurssi toteutetaan oppituntien ulkopuolella. Liikuntadiplomi arvioidaan valtakunnallisen liikuntadiplomin arviointikriteerien mukaisesti numerolla (1–5). Liikuntadiplomikurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MUSIIKKI***Pakolliset kurssit****MU1 Musiikki ja minä*

Kehitetään äänenkäyttöä ja soittotaitoa musiikillisen ajattelun ja ilmaisun välineenä sekä syvennetään musiikin ja musiikkikäsitteiden tuntemusta musisoinnin avulla. Opitaan tarkkailemaan ääniympäristöä ja perehdytään kuulonhuoltoon. Tavoitteena

on löytää oma tapa toimia musiikin alueella. Musiikillinen toiminta tarjoaa musisointikokemuksia, syventää osaamista ja saa pohtimaan itseä musiikin kuuntelijana, tulkitsijana, tekijänä ja kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Omakehtoisen musiikkisuhteen kautta avataan musiikin merkityksiä elämässä ja vuorovaikutuksessa sekä tutustutaan opiskelijoiden omaan ja paikalliseen musiikkitoimintaan. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

MU2 Moniääninen Suomi

Vahvistetaan omaa kulttuurista identiteettiä tutustumalla Suomessa esiintyviin musiikkikulttuureihin, niiden taustatekijöihin, kehitykseen ja olennaisiin piirteisiin. Musiikkikulttuurimme nähdään osana eurooppalaista ja globaalia musiikkimaailmaa. Kurssilla käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisointia ja kuuntelua ja tarkastellaan eri musiikinlajeja populaari- ja taidemusiikista perinmemusiikkiin. Kiinnitetään huomiota omaan taiteelliseen ilmaisuun sekä kuuntelu- ja vuorovaikutustaitoihin. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10).

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille

(itsenäisesti suoritettava kurssi – lisätietoja musiikinopettajalta)

Tutustutaan itselle vieraisiin musiikinlajeihin, musiikkityyleihin ja -kulttuureihin ja opitaan ymmärtämään musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Tarkastellaan eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja opitaan ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Kehitetään musisointi- ja tiedonhankintataitoja. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa

(itsenäisesti suoritettava kurssi – lisätietoja musiikinopettajalta)

Tutustutaan musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja monimediaisissa tieto- ja viestintäympäristöissä kuten elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja verkkoympäristöissä sekä tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Monipuolisilla opiskelumenetelmillä ja sisältöjen tarkastelulla pyritään kokonaisuuksien ymmärtämiseen. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa materiaalia tai tuottamalla sitä itse. Kurssi suoritetaan itsenäisenä projektina tai opettajan osoittaman materiaalin pohjalta. Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

Paikalliset soveltavat kurssit

MU5 Biisintekokurssi

Valmistetaan oma sävellys, joka voi edustaa laulettua tai instrumentaalimusiikkia ja mitä vain musiikin tyyliä. Kurssi edellyttää kiinnostusta oman musiikin tekoon ja halua saada tehtyä oma kappale. Nuotinluku- ja -kirjoitustaito eivät ole välttämättö-

miä, ja kappaleen valmistuksessa voi hyödyntää myös musiikkiteknologiaa. Maksimiosallistujamäärä 20 opiskelijaa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

MU6 Laulumusiikin studio

Valmistetaan soololauluesityksiä yhtyeen säestyksellä; hakeutua voi laulajaksi tai soittajaksi. Kurssi sisältää suunnittelukertoja, henkilökohtaista opetusta, yhteisharjoituksia ja mahdollisia esityksiä. Laulajilta edellytetään halua laulaa solistina, soittajilta kohtuullista oman instrumentin hallintaa. Maksimiosallistujamäärä 7 laulajaa ja 8 soittajaa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

MU7, MU8, MU9 Kuoro 1–3

Lauletaan yhdessä ja valmistetaan ohjelmaa kouluvuoden juhliin ja tilaisuuksiin. Edellytetään halua laulaa toisten kanssa ja kehittää omaa lauluääntä. Hajautetusti läpi vuoden etupäässä välituntiharjoituksina. Harjoitellaan äänen lämmittelyä sekä yksi- ja moniäänistä laulua vaihtelevalla ohjelmistolla. Oppimispäiväkirja on osa suoritusta. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty; haluttaessa henkilökohtainen todistus. Kurssin voi valita vuosittain ja suorittaa enimmillään kolme kuorokurssia.

MU10, MU11, MU12 Orkesteri 1–3

Soitetaan vaihtelevissa kokoonpanoissa ja esiinnyttään kouluvuoden juhlissa ja tilaisuuksissa. Edellytetään oman soittimen alkeiden hallintaa. Hajautetusti läpi vuoden opiskelijan omaa harjoittelua, erikseen sovittuja orkesteriharjoituksia ja esityksiä. Oppimispäiväkirja on osa suoritusta. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty; haluttaessa henkilökohtainen todistus. Kurssin voi valita vuosittain ja suorittaa enimmillään kolme orkesterikurssia.

MU13 Musiikkiteknologia 1

Tutustutaan analogisen ja digitaalisen tekniikan käyttämisen perusteisiin musiikin tekemisessä. Pääpaino on analogisessa äänitysprosessissa. Kurssin sisältönä on työpajatyöskentelyä ja harjoittelua pienryhmissä koulun äänitysstudioissa. Tavoitteena on, että kurssin jälkeen opiskelija osaa käyttää äänitysteknologiaa itsenäisesti. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MU14 Musiikkiteknologia 2

Syvennetään analogisen ja digitaalisen tekniikan käyttötaitoja koulun äänitysstudioissa. Äänittämisen lisäksi harjoitellaan digitaalista editointia ja miksausta. Tavoitteena on, että kurssin jälkeen opiskelija osaa käyttää äänitysteknologiaa tavoitteellisesti musiikin tekemisessä. Edeltävänä suorituksena Musiikkiteknologia 1. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MU15 Musiikkiteknologia 3

Perehdytään äänitusteknologioiden, äänitustekniikoiden sekä tuottamisen ja sovittamisen historiaan rockmusiikin klassikoita uudelleen tekemällä. Syvennetään opiskelijan äänittämisen, editoinnin ja miksaamisen taitoja. Edeltävänä suorituksena Musiikkiteknologia 1 ja 2. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

MU16 Musiikkiteknologia 4

Projektityöskentelyä, jossa opiskelija toimii itsenäisesti äänittäjänä ja/tai miksaajana opiskelijan omassa tai koulun toimintaan liittyvässä musiikki-/elokuva-/teatteri- tai muussa mediaprojektissa. Edeltävänä suorituksena Musiikkiteknologia 1 ja 2. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

Valtakunnallinen soveltava kurssi***MU17 Lukion musiikkidiplomi (MULD6)***

Opetushallituksen antamien ohjeiden mukainen musiikkidiplomin suorittaminen. Aiheesta ja laajuudesta sovitaan musiikinopettajan kanssa, ennen kuin opiskelija aloittaa musiikkidiplomin teon. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty, musiikkidiplomin arviointi: 1–5.

KUVATAIDE***Pakolliset kurssit******KU1 Kuvat ja kulttuurit***

Kurssilla tutkitaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja kulttuurisesti moninaisessa todellisuudessa. Käytetään kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuuriin keinoja kuvailmaisissa ja tehdään omakohtaisia ratkaisuja. Tarkastellaan omia ja muiden opiskelijoiden kuvakulttuureja sekä taiteen, median ja muun visuaalisen kulttuurin ajankohtaisia ilmiöitä. Tutkitaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmista itsenäisesti sekä yhteistoiminnallisesti. Tarkastellaan erilaisia kuvia teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmista kuvatulkinnan menetelmiä soveltaen. Tavoitteena on ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkitystä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa.

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi.

KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Kurssilla tutkitaan ympäristön kuvakulttuurien yhteyksiä omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön ja syvennetään kuvallisen tuottamisen taitoja. Tarkastellaan rakennettuja ja luonnon ympäristöjä kulttuurisen moninaisuuden ja kestävän kehityksen kannalta. Käytetään kuvallisen tuottamisen lähtökohtana arkkitehtuurin, muotoilun ja tuotteistamisen sisältöjä, ilmiöitä, prosesseja ja toimintatapoja ja tarkastellaan niiden henkilökohtaisia, yhteisöllisiä, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä.

Tavoitteena on ymmärtää taiteen merkitystä erilaisissa ympäristöissä, niiden suunnittelussa ja ajankohtaisissa ympäristökysymyksissä.

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU3 Osallisena mediassa

Tutkitaan median yhteyksiä muihin ympäristöihin, omiin kuviin, taiteeseen ja kulttuuriperintöön ja syvennetään kuvallisen viestinnän sekä tieto- ja viestintäteknologian osaamista. Tarkastellaan mediakulttuureja kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen kannalta ja käytetään kuvallisen tuottamisen lähtökohtana median sisältöjä, ilmiöitä, suunnitteluprosesseja ja toimintatapoja. Osallistutaan ja vaikutetaan mediaympäristöihin käyttäen visuaalisuutta ja muita tiedon tuottamisen tapoja. Tarkastellaan mediakulttuurien henkilökohtaisia, yhteisöllisiä, yhteiskunnallisia ja globaaleja merkityksiä. Tavoitteena on ymmärtää visuaalisuuden merkitystä mediaviestinnässä, -ympäristöissä ja -esityksissä sekä niiden suunnittelussa ja tuottamisessa.

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

KU4 Taiteen monet maailmat

Tutkitaan taiteen sisältöjen, ilmiöiden ja toimintatapojen yhteyksiä omiin kuviin, ympäristöön ja kulttuuriperintöön hyödyntäen ilmiökeskeistä lähestymistapaa. Tarkastellaan eri aikoina ja eri ympäristöissä tuotettua kuvataidetta kulttuurisen moninaisuuden ja kestävä kehityksen kannalta. Sovelletaan erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja itsenäisessä ja yhteistoiminnallisessa kuvallisessa työskentelyssä. Tarkastellaan kuvataiteen merkityksiä yksilölle, yhteisölle ja yhteiskunnalle soveltamalla kuvatulkinnan menetelmiä. Tutkitaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan liittyviä ilmiöitä kuvallisesti ja muita tiedon tuottamisen tapoja käyttäen. Tavoitteena on ymmärtää taiteen merkitystä rakennetuissa ja luonnon ympäristöissä, omista kuvista sekä vaikuttamisessa ja osallistumisessa.

Kurssi arvioidaan numerolla (4–10). Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

Paikalliset soveltavat kurssit

KU5 Valokuvaus

Kurssilla perehdytään valokuvauksen ilmaisukieleen käytännön harjoitusten kautta, opitaan kameran ja valokuvaukskaluston käyttöä ja kokeillaan kameran ja tilan tarjoamia mahdollisuuksia eri kuvaustilanteissa. Harjoitellaan kuvankäsittelyohjelman perusteita. Kurssilla perehdytään myös valokuvauksen eri genreihin ja kokeillaan studiovalokuvauksen mahdollisuuksia. Tavoitteena on saada aikaan viestinnällisiä valokuvia, joilla on visuaalisen laadun lisäksi sisältö. Kurssille osallistuminen ei

edellyttä oman kameran hankkimista. Kurssi sopii sekä vasta-alkajille että pidemmälle ehtineille.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi.

KU6 Käsivarapiirustus

Kurssilla keskitytään viivan tuomiin mahdollisuuksiin taiteen ilmaisukeinona. Kurssilla tutustutaan mestarien kädenjälkeen ja laajennetaan oman työskentelyn kautta itseilmaisua käyttäen eri piirtimiä, pohjia ja kuvan luomistapoja. Tavoitteena on vahvistaa kunkin piirtäjän tilan, valon ja tunnelman ilmaisua. Kurssi sopii kaikille piirtämisestä kiinnostuneille.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin pohjakurssiksi.

Valtakunnallinen soveltava kurssi

LD2 Kuvataiteen lukiodiplomi (KULD2)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan. Kuvataiteen lukiodiplomi on portfolion ja teoksen muodostama kokonaisuus. Kuvataiteen lukiodiplomikurssia tulee edeltää neljä pohjakurssia. Kurssin alussa opiskelija valitsee itselleen mieluisan tehtävän opetushallituksen vuosittain julkaisemista tehtävävaihtoehtoista. Kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisesta opiskelija saa erillisen todistuksen arvosanoineen.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Kuvataiteen lukiodiplomi arvioidaan asteikolla 1–5.

TEEMAOPINNOT

TO1 Monitieteinen ajattelu – Tieteet tutuksi

Onko yliopisto seuraava askeleesi? Tämä kurssi on näyteikkuna tieteentekemisen moni-ilmeiseen ja kiinnostavaan maailmaan. Kurssi toteutuu Itä-Suomen yliopiston asiantuntijaluentoja ja niihin liittyvien opiskelutehtävien muodossa. Tieteellinen tutkimus on jatkuvaa väittelyä, jossa tutkijat argumentoivat tutkimusongelman ja sen ratkaisumenetelmien puolesta tai jotakin menetelmää vastaan. Tämä mahdollistaa tieteen itseään korjaavan perusluonteen. Kurssi valaisee tätä prosessia eri tieteenalo-

jen näkökulmasta. Kurssi on tarkoitettu kaikille lukiolaisille ja hyväksytyt kurssisuoritus edellyttää kahden lukuvuoden ajan kestävästä osallistumisesta. Asiantuntijaluentoja järjestetään viisi kertaa lukuvuodessa ja niiden ajankohta on jaksojen puolivälissä.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- muodostaa kokonaiskäsityksen siitä, miten eri tieteet tuottavat tieteelliset kriteerit täyttävää tietoa.
- ymmärtää, miten tieteellisten väitteiden perusteleminen tapahtuu eri tieteenaloilla.
- tunnistaa tieteellisen tutkimusprosessin perusrakenteen eri tieteenalojen esittämänä.
- innostuu etsimään yhteyksiä eri tieteenalojen keskeisten käsitteiden ja näkökulmien välillä.

Keskeiset sisällöt

- tieteellinen tieto
- tieteellinen selittäminen ja ymmärtäminen
- tieteellinen tutkimusprosessi

Kurssi arvioidaan suoritettu/hylätty. Kurssin yhteyshenkilöt: Mika Kilpiä ja Peter Vatanen. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla – Nuorten Joensuu

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on yhdistää eri oppiaineissa hankittuja tietoja ja taitoja uusimpaan opetusteknologiaan. Kurssilla tehdään pienimuotoisia tutkimuksia, jotka opettavat monentyyppisten lähteiden hyödyntämistä. Lisäksi tavoitteena on harjoitella esiintymistaitoja ja opetella videoiden viimeistelyä. Kurssilla voidaan yhdistellä ja hyödyntää esimerkiksi historian, maantieteen, biologian, uskonnon, äidinkielen, toisen kotimaisen ja vieraiden kielten sisältöjä.

Sisällöt ja työskentely

Kurssilaiset valitsevat tarkasteltavakseen Joensuun keskustan alueelta 5–6 erilaista kohdetta. Niitä havainnoidaan ja niiden taustoja tutkitaan haastatteluiden ja historiallisten lähteiden avulla. Kurssityönä tehdään tutkimusaineistojen pohjalta lyhyet esitykset, joista opiskelijat tuottavat myös käännökset hallitsemilleen kielille. Esitykset videoidaan ja editoidaan. Kokonaisuudet viedään satelliittipaikannusta tukevaan ohjelmaan. Kurssin lopuksi ryhmä kokeilee käytännössä, kuinka modernin teknologian avulla voi parantaa ja kasvattaa oman alueen paikallistuntemusta.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.)*

TO3 Osaaminen arjessa

Erilaisia suoritustapoja esim.

- vanhusten, kehitysvammaisten, nuorten tai maahanmuuttajien kanssa tehtävä vapaaehtoistyö
- järjestötyö
- autokoulu, EAI, EAI, hygieniapassi, anniskelupassi (kaksi edellä mainittua suoritusta)

Kurssin suorittamisesta itsenäisesti sovitaan rehtorin kanssa. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

OPINTO-OHJAUS***Pakolliset kurssit******OP1 Minä opiskelijana***

- opiskelu- ja tiedonhankintataidot, oppimaan oppiminen
- lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suunnittelu; henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja ylioppilastutkintosuunnitelma
- jatko-opintojen pohtiminen ja ammatillinen suuntautuminen; jatko-opinto- ja urasuunnitelma
- itsetuntemus ja sen kehittäminen elämännhallintataidot ja oman oppimisen arviointi
- jatko-opintoihin ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyvät tietolähteet, sähköiset ohjauspalvelut ja hakujärjestelmät
- työelämään sekä toisen ja korkea-asteen koulutuspaikkoihin tutustuminen
- lukio-opintojen ja jatko-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

OP2 Jatko-opinnot ja työelämä

- jatko-opintomahdollisuudet Suomessa ja ulkomailla
- muuttuva ja monimuotoinen työelämä sekä yrittäjäyys
- työelämä- ja työnhakutaidot työelämään (esim. 1000 työpaikkaa tarjolla -tahtumaan osallistuminen)
- jatko-opintoihin tutustuminen (Joensuun abi-päivään sekä normaalikoululla järjestettäviin koulutusesittelyihin osallistuminen)
- jatko-opintojen ja tulevaisuuden suunnittelu
- jatko-opintoihin hakeutuminen
- henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opintosuunnitelman päivittäminen
- lukio-opintojen kannalta kulloinkin ajankohtaiset asiat
- kurssi suoritetaan 2. ja 3. opiskeluvuoden aikana

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

Paikalliset soveltavat kurssit

OP3 Työelämään tutustuminen

- suoritetaan tekemällä viikon (minimi 30 tuntia) työharjoittelu itse valitussa ja hankitussa harjoittelupaikassa
- opiskelija laatii TET-jaksosta raportin. Työpaikan hankkimisen apuna toimii mm. Joensuun TET-tori (www.peda.net/veraja/tori/joensuu/kaikki)
- kurssi suositellaan suoritettavaksi kolmannen opiskeluvuoden aikana

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

DRAAMA JA TEATTERI (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

Opiskelija harjoittelee draamallisen kommunikoinnin taitoja: tekemistä, esittämistä, draaman tulkitsemista, vastaanottamista ja arvioimista. Opiskelija saa perustietoa draaman ja teatterin ilmaisullisista keinoista sekä näyttelijäntyön tekniikoista. Ryhmässä tapahtuva kokemuksellinen tekeminen vahvistaa opiskelijan kommunikointitaitoja, lisää esiintymisrohkeutta sekä tukee opiskelijan persoonallisuuden kehitystä.

Opiskelijaa rohkaistaan taiteelliseen ajatteluun ja toimintaan, mielikuvituksen käyttöön, tunteiden ilmaisuun sekä valintojen ja päätösten tekoon. Tavoitteena on, että prosessinomainen opiskelu ja toimiminen ryhmässä kehittävät opiskelijan empatia- ja eläytymiskykyä sekä vuorovaikutustaitoja.

DR1 Draaman ja teatterityön perusteet

Kurssilla keskitytään kehittämään luovaa ajattelua ja toimintaa, tunneilmaisua ja -herkkyyttä. Pyritään myönteiseen ilmapiiriin ja toimintaan yhdessä toisten kanssa improvisaatio- ja kontaktiharjoitusten avulla. Kurssilla perehdytään kehon kieleen ja harjoitellaan tapoja, miten tuetaan sanottavaa muulla olemuksella, miten annetaan tunteille muotoja ja tehdään mielikuvia näkyväksi. Työtavat ovat toiminnallisia. Kurssiin sisältyy teatterissakäynti.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista ja kurssin harjoitusten aktiivista tekemistä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

DR2 Norssiteatteri, esityksen suunnittelu

Kurssilla työstetään näytelmätekstiä, jota jatketaan valmiiksi esitykseksi kurssilla 3. Kurssi painottuu teatteriproduktion tekemiseen. Harjoitetaan puheilmaisua, näyttelijäntyötä, tekstin tulkintaa ja näyttämöliikuntaa. Tullaan tietoisiksi draamallisesta jännitteestä, näyttelijän sisäisestä ja ulkoisesta työstä. Tehdään roolinottoharjoituksia. DR1-kurssin suorittaminen ennen kurssia DR2 on toivottavaa.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista ja kurssin harjoitusten aktiivista tekemistä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

DR3 Norssiteatteri, esityksen toteutus

Kurssilla jatketaan DR2-kurssilla aloitettua teatteriesitystä ja tehdään se valmiiksi. Esityksen rakentamiseen voidaan käyttää opiskelijoiden suuntautumisen mukaan monia eri ilmaisukeinoja, esimerkiksi musiikkia ja tanssia. Teatteriesitykseen pyritään toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan myös lavastus ja puvustus.

Kurssin hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista ja kurssin harjoitusten aktiivista tekemistä. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

DR4 Teatteritaiteen lukiodiplomi (TELD8)

Diplomikurssin kesto on 38 h (yksi lukiokurssi). Draaman ja teatterin lukiodiplomissa arvioidaan sekä prosessia että tuotosta. Opiskelija valmistaa ryhmässä tai yksin oppinnäytteen, esityksen, jossa hän pyrkii osoittamaan draamallista ja teatteri-ilmaissuullista osaamistaan. Opiskelija laatii työsuunnitelman ja asettaa tavoitteensa. Työn etenemisvastuu on opiskelijalla itsellään. Hän pitää työpäiväkirjaa koko prosessin ajalta. Prosessia arvioidaan työpäiväkirjasta tehdyn esseen avulla. Jotta opiskelija voi osallistua diplomikurssille, vähintään kaksi draaman ja teatterin/ilmaisuaidon kurssia (< 38 tuntia) on oltava suoritettuina.

Diplomin arviointi 1–5. Diplomikurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Lisää tietoa [www.edu.fi/teatteritaiteen lukiodiplomi](http://www.edu.fi/teatteritaiteen_lukiodiplomi)

ITALIA (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

Kurssit arvioidaan suoritettu/hylätty, pyydettyä numeroarvosana.

IAB31 Hyvää päivää, hauska tutustua

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

IAB32 Näin asiat hoituvat

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielen-käyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

KANSAINVÄLISYYSKURSSIT (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

Kurssit KV1 (tai muu opintomatalle vaadittava kurssi) ja KV2 on suoritettava hyväksytysti ennen KV3-kurssin leirikouluun osallistumista. Kurssit 1–3 arvioidaan suoritettu/hylätty.

KV1 Kansainvälisyyden perusteita

Kurssin teemoja ovat kansainvälinen vuorovaikutus ja kulttuurien välinen viestintä, eri kulttuurialueet, Unescon maailmanperintökohteet ja ihmisoikeudet. Työtavat: Tutustutaan kulttuurienvälisen viestinnän käsitteisiin ja keskustellaan viestintätilanteista. Kuunnellaan ja haastatellaan kansainvälisessä toiminnassa mukana olleita vierailijoita. Mahdollisuuksien mukaan järjestetään myös opintokäyntejä. Kurssin aikana tehdään ryhmitöitä kurssin teemoista. Kurssiin liittyy suullinen tai kirjallinen lopputyö tai ryhmätentti. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

KV2 Matkalle Eurooppaan I

Kurssilla syvennetään kansainvälisyyden perusteiden teemoja. Käsiteltäviä teemoja voivat olla esimerkiksi eurooppalainen kulttuurialue, Euroopan unioni, Unescon maailmanperintökohteet, ihmisoikeudet ja kansainväliset järjestöt. Kurssin painotukset voidaan valita myös ajankohtaisten asioiden tai tulevan opintomatkan kohteen perusteella. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

KV3 Matkalle Eurooppaan II

Kurssilla suunnitellaan ja toteutetaan Eurooppaan suuntautuvaa leirikouluja. Tutustutaan kohdekaupunkiin sekä maan kieleen ja kulttuuriin kirjallisten ja suullisten ennakkotehtävien avulla. Kurssi voidaan toteuttaa eri aineiden yhteistyökurssina. Kurssin suorittaminen hyväksytysti edellyttää matkaraportin laatimista sekä osallistumista leirikoulun esittelytuokion järjestämiseen. Raportti voi olla myös kuvallinen diaesitys tai leirikouluvideo. Kurssin suorittaminen hyväksytysti on edellytys koulun tuen saamiselle matkaa varten. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

Opintomatalle ilmoittauduttaessa tulee olla suoritettuna KV1- ja KV2-kurssit tai muut opintomatkan kohteen perusteella nimetyt kurssit (ks. kv-matkatarjotin).

KOTITALOUS (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

KOT1 Maukasta perusruokaa

Kurssilla tutustutaan erilaisiin elintarvikkeisiin ja niiden ominaisuuksiin. Kurssilla kerrataan eri ruoanvalmistusmenetelmät ja erilaiset taikinatyyppit. Jokainen opiskelija valmistaa kirjallisen alustuksen/esityksen annetun ohjeen mukaisesti. Kurssiin kuuluu myös kotona toteutettava ruoanvalmistustyö ja sen raportointi. Kurssiin liittyy mahdollisuus suorittaa hygieniaoppi. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty

KOT2 Ruokamatka maailmalle

Kurssilla tutustutaan eri maiden ruokakulttuureihin. Jokainen opiskelija tekee esityksen valitsemastaan kohteesta ohjeen mukaan. Tällä kurssilla valmistamme erilaisia ateriakokonaisuuksia. Mahdollisuus suorittaa hygieniapassi. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty

Valtakunnallinen soveltava*KOT3 Kotitalouden lukiodiplomi (KOLD1)*

Opetushallituksen antamien ohjeiden mukainen lukiodiplomin suorittaminen. Molemmat kotitalouden kurssit on oltava suoritettuna. Diplomin arviointi numerolla 1–5. Diplomikurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

TEEMAKURSSIT (PAIKALLINEN SOVELTAVA)*TK1 Fysiikan ja kemian ihmeet valokuvauksessa*

Teemakurssin johtoajatuksena on hullun tiedemiehen innostus kokeiluun. Valokuvaus on visuaalinen ilmaisutapa, jossa on sekä sisällöllinen että tekninen puoli. Kurssilla käännetään katseet valokuvan ihmeen teknologiaan ja synnytetään valokuvia vanhoilla ja uusilla valokuvatekniikoilla oman kiinnostuksen mukaan. Tutuksi tulevat
niin
camera obscura, heliografia, dagerrotypia kuin digikuvakin.

Kurssille osallistuminen ei edellytä oman kameran hankkimista. Kurssi sopii sekä vasta-alkajille että pidemmälle ehtineille.

Tavoitteet

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu valokuvan teknologiaan ja valokuvan syntyyn vaikuttaviin tekijöihin.

Sisällöt

- camera obscura
- valon tutkiminen
- optiikkaa, linssit ja objektiivit
- kemiaa: miten saada kestävä kuva, eri menetelmiä
- pimiötyöskentelyä
- stereokuva
- valokuvauskeksinnön merkitys
- valokuvaajia maailmalta ja meiltä
- digikuvaus

Kurssi sopii kuvataiteen lukiodiplomin/mediadiplomin pohjakurssiksi. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

TK2 Miun yrittäjyys

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventyy joihinkin yrittäjyuden osa-alueisiin
- syventää asenteellisia valmiuksia yrittämiseen
- perehtyy yrittäjyuden teoreettisen tietämyksen soveltamiseen tuotteistamiseen.

Kurssin keskeisiä sisältöjä:

- Markkinointi
- Organisaatioviestintä
- Yritysjuridiikka
- Laskentatoimi
- Kestävä kehitys ja yrittäjyys sekä eettinen yrittäjyys
- Digitalisaatio ja yrittäjyys

Ryhmän työskentelymuodot:

1. Ryhmä jakaantuu ja perehtyy ryhmänä yhteen tai kahteen edellä mainittuun tai itse luomaansa yrittäjyuden osa-alueeseen verkkoaineistojen ja mahdollisuuksien mukaan Itä-Suomen yliopiston yrittäjyysopintoja antavien oppiaineiden opetuksen avulla.
2. Opintopiirissä ryhmät jakavat hankkimansa tietämyksen muille ryhmille.
3. Opitun perusteella ryhmät saavat tehtäväkseen luoda konkreetin tuotteen tuotteistamisen (uuden tuotteen tai palvelun kehittäminen ja sen tuominen markkinoille. Tuotteistuksen tavoitteena on kilpailukykyinen tuote).

Kurssin arviointi: Kunkin tuotteistuksen itse- ja vertaisarviointi sekä ulkopuolisen palautteen hankkiminen mahdollisuuksien mukaan. Suoritettu/hylätty. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

TK3 Näin Kiinassa

Kiina on Aasian vanhimpia ja järjestäytyneimpiä yhteisöjä. Se on ”suurta traditiota” säilyttävä ja muokkaava yhteisö. Kiinan talous perustuu valtion kontrolloimaan markkinatalouteen, ja se on globaali investoija. Kurssin tavoitteena on avata kiinalaisen yhteiskunnan monikerroksisuutta eri toimijoiden näkökulmista. Käsiteltäviä aihepiirejä ovat muun muassa tapa- ja ruokakulttuuriin, yhteiskuntaan, väestöön, talouteen, politiikkaan sekä nuorisokulttuuriin (esimerkiksi elokuvaan ja musiikkiin) liittyvät teemat. Osa opiskeltavista aihepiireistä vaihtuu osanottajien kiinnostusten ja ajankohtaisten teemojen pohjalta. Kurssilla opiskellaan yhdessä, itsenäisesti ja asiantuntijoiden kanssa.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Arvioinnin perustana on kurssin kuluessa koottava kansio tai muu yksilöllinen tai yhteinen tuotos sekä aktiivinen osallistuminen kurssin työskentelyyn. (*Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.*)

LUONNONTIEDE (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

LUO1 Geofysiikka

Kurssilla tutustutaan soveltuvien osien globaaliin ympäristögeofysiikkaan eli mm. maapallon syntyyn, rakenteeseen ja toimintaan, valtamerten ominaisuuksiin, säähän ja ilmastoon, jäätikköihin ja luonnonmullistuksiin liittyviin tekijöihin. Lisäksi perehdytään geofysiikan käytännön sovelluksiin esim. ympäristön tilan seurannassa ja alan tutkimustyöhön. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiivisuuteen ja työskentelyyn oppitunneilla sekä mahdollisiin kokeisiin ja tuotoksiin. *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LUO2 Tähtitiede

Kurssilla tutustutaan maailmankaikkeuden rakenteisiin ja ilmiöihin lähtemällä liikkeelle tutusta Aurinkokunnasta ja päätyen pohtimaan koko kosmoksen rakennetta. Perehdytään teorioihin, jotka selittävät maailmankaikkeuden syntyä ja kehitystä. Tutustutaan taivaalla näkyviin kohteisiin ja ilmiöihin, esimerkiksi tähtikuvioihin. Opetellaan käyttämään tähtikaukoputkea ja tekemään sillä havaintoja. Vierailaan Ilmosen salliessa Kontiolahden tähtitornilla. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiivisuuteen ja työskentelyyn oppitunneilla sekä mahdollisiin kokeisiin ja tuotoksiin. *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LUO3 Elinympäristönä vesi

Tutkimuskohteena ovat lähiseuduilla olevat vesistöt, joista selvitetään keskeiset fyysiset ja kemialliset ominaisuudet sekä perehdytään vesiekosysteemien koostumukseen, toimintaan ja tyypilliseen lajistoon. Lisäksi pohditaan veden merkitystä elottomalle ja elolliselle luonnolle ja ihmisen vaikutusta vesistöjen tilaan. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiivisuuteen ja työskentelyyn oppitunneilla sekä mahdollisiin kokeisiin ja tuotoksiin. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LUO4 Kestävien valintojen taito

Kurssilla tutkitaan eri tuotteiden valmistamisesta ja käytöstä aiheutuvia ympäristövaikutuksia elinkaarianalyysin avulla sekä tutustutaan kestävä kehityksen pääperiaatteisiin. Lisäksi pohditaan omien kulutustottumusten ja valintojen kestävyttä, ekotehokkuutta ja kohtuullisuutta. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiivisuuteen ja työskentelyyn oppitunneilla sekä mahdollisiin kokeisiin ja tuotoksiin. *(Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LUO5 Aistien maailma

Kurssilla käsitellään monipuolisesti ihmisen ja muiden eliöiden aisteja niin fysiikan, kemian kuin biologiankin näkökulmista. Teoreettisen tarkastelun lisäksi oppitunneilla tehdään erilaisia aistikokeita ja mahdollisuuksien mukaan toteutetaan jokin vierailukäynti. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiivisuuteen ja työskentelyyn oppitunneilla sekä mahdollisiin kokeisiin ja tuotoksiin. *(Kurssia tarjotaan parittomalla numerolla alkavana lukuvuonna.)*

LUO6 Luma-leirikoulu

Kurssiin sisältyy osallistuminen luma-linjan leirikouluun sekä tutkielman tekeminen leirikouluun liittyvästä aihepiiristä. Tutkielmat tehdään pareittain tai pienryhmissä ja osa niistä esitellään leirikoulun aikana ja osa sen jälkeen pidettävässä seminaaritalaisuudessa. Leirikoulu on tarkoitettu luma-linjan opiskelijoille, ja se toteutetaan kahden vuoden välein siten, että toisen ja kolmannen vuoden opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua. Arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu aktiiviseen osallistumiseen leirikouluun sekä siihen liittyvien töiden hyväksytyyn suorittamiseen. (*Kurssia tarjotaan parillisella numerolla alkavana lukuvuonna.*)

LUO7 Luonnontieteiden seminaarit

Opiskelija perehtyy Itä-Suomen yliopiston luonnontieteen alan uusimpiin tutkimuksiin ja opiskeluun yliopistossa. Opiskelija oppii ymmärtämään luonnontieteiden merkityksen yhteiskunnassa. Opiskelija osaa arvioida tietoa kriittisesti ja raportoida itsenäisesti kuulemastaan. Opiskelija osallistuu yliopiston ja paikkakunnan muiden yhteisöjen tarjoamiin luonnontieteisiin liittyviin seminaareihin ja yleisötilaisuuksiin. Kurssille hyväksyttävistä tilaisuuksista tiedotetaan ilmoitustaululla ja koulun kotisivuilla. Seminaareja tarjoavat esimerkiksi yliopiston ainelaitokset (fysiikka, kemia, biologia, maantiede), Joensuun kaupunki ja kansalaisjärjestöt. Kurssi suoritetaan itsenäisesti lukion aikana. Kurssin suorittamiseksi tulee osallistua vähintään 8 seminaariin tai muuhun vastaavaan tilaisuuteen (3+3+2). Jokaisesta tilaisuudesta opiskelija kirjoittaa raportin opettajan antamien ohjeiden mukaan. Raportit kootaan portfolioon, jossa on myös yhteenveto. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Arviointi perustuu portfolioon, joka luovutetaan tarkastettavaksi.

PRODUKTIOKURSSIT (PAIKALLINEN SOVELTAVA)*PROD1, PROD2 ja PROD3 Produktio 1–3*

Yhden tai useamman oppiaineen produktio, jossa opiskelijat vastaavat eri tehtävistä ohjaavan opettajan asettamien tavoitteiden mukaisesti. Toteutetaan luontevasti tarjoutuvien mahdollisuuksien mukaan. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty; haluttaessa henkilökohtainen todistus. Lukioaikana voi suorittaa enimmillään kolme produktiokurssia.

VALO- JA ÄÄNIKURSSIT (PAIKALLINEN SOVELTAVA)*VÄS1, VÄS2 ja VÄS3 Valo ja ääni 1–3*

Perehdytään liveäänentoistoon ja -valotekniikkaan hajautetusti läpi vuoden lukujärjestyksen ulkopuolella. Edellytetään kiinnostusta asiaan ja kykyä sitoutua pitkäjänteiseen työskentelyyn myös iltaisin ja viikonloppuisin. Opitaan suunnittelemaan, rakentamaan ja käyttämään valo- ja äänitekniikkaa oikeissa livetilanteissa. Oppimispäiväkirja on osa suoritusta. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty; haluttaessa henkilökohtainen todistus. Kurssin voi valita vuosittain ja suorittaa enimmillään kolme Valo ja ääni -kurssia.

TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

TA1 Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Kehitetään musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajattelua ja ilmaisutaitoja taiteidenvälisessä työskentelyssä muiden kanssa. Suunnitellaan ja toteutetaan ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvä kokonaisuus, jossa sovelletaan ja yhdistetään aiemmin hankittua kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Opiskelija arvioi työskentelyään oppimispäiväkirjaan, harjoittelee vertaisarviointia ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Toteutuksessa voi käyttää myös teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja. Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty; haluttaessa henkilökohtainen todistus.

TA2 Nykyaiteen keinoin

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin nykyaiteelle ominaisin keinoin. Opiskelijat tutkivat kulttuurisia ilmiöitä eri taiteenalojen ilmaisun keinoja käyttämällä ja soveltamalla. Kurssilla hyödynnetään visuaalisuuden rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja. Opiskelijat syventyvät erilaisiin käsityksiin taiteen tehtävästä. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Tutkittavat ilmiöt sekä käytettävät välineet, teknologiat ja ilmaisun keinot valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin.

TA3 Taidetta kaikilla aisteilla

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Kurssilla tarkastellaan taiteiden ja kulttuurien suhdetta sekä taiteen merkityksiä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja maailmassa. Opiskelijoille merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen. Kurssi toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena. Kurssin keskeisiä sisältöjä voidaan valita myös aihekokonaisuuksista.

TEKNINEN TYÖ JA TEKSTIILITYÖ (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

TN1 JA TN2 Tekninen työ 1 ja 2

Kurssitöiden lähtökohtana ovat kurssilaisten omat ideat ja itsenäinen työskentely. Työprosessiin kuuluu tuotteen suunnittelu, valmistaminen ja raportointi. Tuotteen suunnittelun, valmistusprosessin vaiheet ja itsearviointin opiskelija kirjaa portfolioon. Työt voivat olla perinteisiä puu- ja metallitöitä tai teknologian sovelluksia. Materiaalit jokainen kustantaa itse. Koulu voi olla apuna materiaalihankinnoissa. Kurssi opiskellaan osittain itsenäisesti.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Arvioinnissa otetaan huomioon koko prosessi suunnittelusta valmiiksi tuotteeksi sekä portfolio.

TS1 ja TS2 Tekstiilityö 1 ja 2

Tekstiilityön kurssilla opiskelija syventää jo olemassa olevaa käsityötaitoaan. Kursilla käytettävät käsityötekniikat ovat opiskelijan vapaasti valittavissa, esim. vaatesuunnittelu, taidetekstiili tai jokin muu käsityöprojekti. Suunnittelun lähtökohdat vaihtelevat vuosittain. Suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijan aikaisemmat käsityökokemukset ja taitotaso. Tuotteen suunnittelun ja valmistusprosessin vaiheet opiskelija kirjaa portfolioon.

Kurssilla on erinomainen mahdollisuus suunnitella ja valmistaa persoonallinen vanhojentanssipuku.

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty. Arvioinnissa huomioidaan koko käsityöprosessi suunnittelusta valmiiksi tuotteeksi sekä työskentelyä kuvaava portfolio.

TS3 Käsityön lukiodiplomi (KÄLD3)

Kurssilla toteutetaan käsityön lukiodiplomi opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Lukiodiplomin valtakunnalliset aiheet (http://www.edu.fi/lukiodiplomit/käsityön_lukiodiplomi) vaihtuvat vuosittain. Kurssin suorittamisen ajankohta sovitaan kurssin opettajan kanssa.

Opiskelijalla tulee olla suoritettuna kaksi käsityön kurssia ennen lukiodiplomikurssille osallistumista.

Kurssi arvioidaan opetushallituksen antamien kriteerien mukaan asteikolla 1–5. Diplomikurssin arviointi: suoritettu/hylätty.

TIETOTEKNIikka (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

AT1 Peli- ja grafiikkaohjelmointikurssi

Kurssilla opiskellaan Processing-ohjelmointikieltä. Processing-kieli perustuu Java-ohjelmointikieleen, mutta sillä on helpompi ohjelmoida esimerkiksi grafiikkaa kuin Javalla. Kurssin sisältöinä ovat grafiikka, liike, muuttujat, toisto, ehtorakenteet, animaatio, näppäinohjelmointi sekä oliot. Kurssilla tehdään peli tai animaatio.

TUTOR- JA OPISKELIJAKUNTATOIMINTA (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

OPT1 Tutortoiminta

- tutorit ryhmäyttävät, viettävät ykkösten yötä ja osallistuvat muihin aktiviteetteihin
- tutorit ovat mukana myös koulun esittelytehtävissä ja vanhempainilloissa
- tutorit työskentelevät yhteistyössä opojen ja ryhmänohjaajien kanssa
- tutor saa toiminnastaan runsaasti esiintymis- ja organisointikokemusta, sekä aktiivisella osallistumisella yhden hyväksytyen lukiokurssin
- tutortehtävät painottuvat ajalle elokuu–helmikuu
- kurssi suositellaan suoritettavaksi toisen opiskeluvuoden aikana

Kurssin arviointi: suoritettu/hylätty

OPT2 Opiskelijakuntatoiminta

Opiskelijakuntatoiminta on lakisäätteistä opiskelijoiden toimintaa lukioissa. Opiskelijakuntaan kuuluvat koko lukion opiskelijat, ja heitä edustaa hallitus. Hallitus päättää opiskelijoiden asioista, ja sitä kuullaan silloin, kun tehdään opintoihin ja opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavia päätöksiä. Normaalikoulun opiskelijakunnan hallitus järjestää tapahtumia kaikille lukion opiskelijoille ja edustaa omaa lukiotaan muiden lukioiden yhteisissä tapahtumissa. Hallitus osallistuu kaikkiin yhteistyökumppaneiden kokouksiin mikäli mahdollista, ja hallituksen jäsenet ovat aktiivisia toimijoita oman koulun ja ympäristönsä asioissa.

Hallitus valitaan joka syksy ja sitä täydennetään tarvittaessa kesken lukuvuoden, niin että hallituksen koko ja toiminta pysyvät mielekkäänä.

Aktiivisesta toiminnasta lukion opiskelijakunnan hallituksessa voi saada kursseja harkinnan mukaan. Kurssit myöntää hakemuksesta lukion rehtori.

URHEILUAKATEMIA UA1–UA16 (PAIKALLINEN SOVELTAVA)

Urheiluvalmennus

Valmennuskurssit ovat paikallisia soveltavia kursseja. Valmennuskursseja on tarjolla 6 kurssia/opiskeluvuosi. Lukioaikana voi suorittaa 1–16 kurssia. Kurssien sisältö vaihtelee lajeittain.

Urheiluvalmennuksen tehtävänä ja tarkoituksena on tukea ja edistää opiskelijan urheilu-uran kehitystä osana lukio-opintoja. Urheiluvalmennuksessa harjoitellaan kunkin lajin vaatimia kuntotekijöitä sekä lajin tekniikkaa ja taktiikkaa.

Urheiluvalmennus suoritetaan Joensuun Urheiluakatemia valmennusryhmissä. Valmennusta annetaan niissä lajeissa, jotka kulloinkin kuuluvat Joensuun Urheiluakatemia valmennusohjelmaan.

Tavoitteet

Urheiluvalmennuksen tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää oman lajinsa vaatimia kunto- ja taitotekijöitä sekä lajinsa edellyttämää taktista osaamista
- oppii harjoittelemaan pitkäjänteisesti, nousujohteisesti ja tavoitteellisesti
- oppii arvioimaan omaa kehitystään
- oppii sovittamaan yhteen opiskelun ja urheilun vaatimukset.

Valmennuskurssien arviointi: suoritettu/hylätty.

JOENSUUN NORMAALIKOULUN LUKION VALINTAKORTTI 2016

Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus	Uskonto ev.lut. ☐
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka		ort. ☐
Sähköposti	Puhelin		siv.rek. ☐
Peruskouluni	Lukuaineiden keskiarvo (viimeisin todistus)	Äidinkieli	muu ☐

Rengasta kaikki valitsemasi kurssit (alleiviivat kurssit järjestetään vuorovuosina). 9. lk:n oppilas: tee valinnat vain 1. vuodeksi.

	Pakoll. Valinn.		1. vuosi			2. vuosi				3. vuosi				
	kurssit	kurssit												
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	4	1	2	3	4	5	7	10	8	6	9		
A-kieli englanti	6	4	1	2	3	4	5	6	10	7	8	9		
saksa, venäjä	6	3,5	1	2	3	4	5	6			7	8	9	10
B1-kieli ruotsi	5	4	1	2	3	4	5	6	8		7	9		
B2-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	9	1	2	3	4	5	6			7	8	9	
B3-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
B3-espanja	-	8	1	2	3	4	5	6			7	8		
B3-kiina	-	4	1	2			3			4				
Matematiikka, pitkä	10	5	Y	2	3	4	11	5	6	7	8	9	10	12
Matematiikka, lyhyt	6	3	Y	2	3			4	5	6			7	8
Biologia	2	6	1	2	7			3	4	6	5	8		
Maantiede	1	4	1					2	4		5	3		
Fysiikka	1	9	1	2	4			5	3	9	10	6	7	8
Kemia	1	6	1	2				3	4	6		5	7	
Uskonto, evankelisuterilainen	2	5	1	2				3	4		7	5	6	
Uskonto, ortodoksinen	2	4	1	2							3	4	5	6
Elämäkatsomustieto	2	4	1	2							3	4	5	6
Filosofia	2	3						1	2	3	5	4		
Psykologia	1	7	1	2				3	4	6	8	5	7	
Historia	3	6	1	4	7	9		2	3	5	6	8		
Yhteiskuntaoppi	3	3	1			5		2	3	4	6			
Terveystieto	1	3	1					2	3			4		
Liikunta	2	13	1	3	9	12	8	2	4	5	10	14	D7	6
Musiikki	1-2	15-16	1	3	5	7	10	13	14	2*	4	6	8	11
Kuvataide	1-2	6-7	1	5	6			2*	3	4		5	D7	
Teemaopinnot	3		1					2				3		
OPINTO-OHJAUS	2	1	1					2				3		
KOULUKOHTAISET KURSSIT														
Draama ja teatteri	4		1					2	3			4D		
Italia	2		1	2										
Kansainvälisyyskurssit	3		1					2				3		
Kotitalous	3		1					2				3D		
Teemakurssit	3		1					2				3		
Luonnontiede	7		1	2				3	4			5	6	7
Produktiokurssit	3		1					2				3		
Valo- ja äänikurssit	3		1					2				3		
Taiteiden väliset kurssit	3		1					2				3		
Tekninen työ/Tekstiilityö	3		1					2				3D		
Tietotekniikka	1		1											
Tutor- ja opiskelijakuntatoiminta	3		1					2				3		
Urheiluakatemia	15		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lukion ulkopuolella suoritettavat kurssit**	1-6		1	2				3	4			5	6	
LASKE KURSSIT YHTEENSÄ			()					(suositus 30-33)	()			(n. 30)	()	(n. 15)

D = lukiodiplomi

kurssisisältöjen kuvaukset löydät täältä:

lukion minimikurssimäärä on 75 kurssia

<http://www.uef.fi/fi/web/jnor/lukio/opiskelijalle/opetussuunnitelma>

*Musiikista tai kuvataiteesta valittava toinen kurssi. **Esim. Konservatorio, ohjaajakoulutus ja muita kursseja rehtorin harkinnan mukaan.

**JOENSUUN NORMAALIKOULUN LUKION
MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLISEN LINJAN
VALINTAKORTTI 2016**

1. hakutoive _____
2. hakutoive _____
3. hakutoive _____

Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus	Uskonto
			ev.lut. ☐
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka		ort. ☐
Sähköposti	Puhelin		siv.rek. ☐
Peruskouluni	Lukuaineiden keskiarvo (viimeisin todistus)	Äidinkieli	muu ☐

Lukioaikana opiskeltava 8 LUMA-kurssia (tummennetut)

Rengasta kaikki valitsemasi kurssit (alleiviivatut kurssit järjestetään vuorovuosina). 9. lk:n oppilas: tee valinnat vain 1. vuodeksi.

	Pakoll. Valinn.		1. vuosi			2. vuosi					3. vuosi									
	kurssit	kurssit																		
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	4	1	2	3	4	5	7	<u>10</u>	8	6	9								
A-kieli englanti	6	4	1	2	3	4	5	6	10	7	8	9								
saksa, venäjä	6	3,5	1	2	3	4	5	6			7	8	9	10						
B1-kieli ruotsi	5	4	1	2	3	4	5	6	8		7	9								
B2-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	9	1	2	3	4	5	6			7	8	9							
B3-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9									
B3-espanja	-	8	1	2	3	4	5	6			7	8								
B3-kiina	-	4	1	2						3		4								
Matematiikka, pitkä	10	5	Y	2	3	4	11	5	6	7	8	9	10	12						
Matematiikka, lyhyt	6	3	Y	2	3			4	5	6			7	8						
Biologia	2	6	1	2	7			3	4	6		5	8							
Maantiede	1	4	1					2	4			5	3							
Fysiikka	1	9	1	2	4			5	3	9		10	6	7						
Kemia	1	6	1	2				3	4	6			5	7						
Uskonto, evankelisuterilainen	2	5	1	2				3	4			7	5	6						
Uskonto, ortodoksinen	2	4	1	2								3	4	5						
Elämäkatsomustieto	2	4	1	2								3	4	5						
Filosofia	2	3						1	2	3		5	4							
Psykologia	1	7	1	2				3	4	6		8	5	7						
Historia	3	6	1	4	7		9	2	3	5	6		8							
Yhteiskuntaoppi	3	3	1				5	2	3	4		6								
Terveystieto	1	3	1					2	3				4							
Liikunta	2	13	1	3	9	12	8	2	4	5	10	14	D7	6						
Musiikki	1-2	15-16	1	3	5	7	10	13	14	2*	4	6	8	11						
Kuvataide	1-2	6-7	1	5	6			2*	3	4			5	D7						
Teemaopinnot	3	1	1					2					3							
OPINTO-OHJAUS	2	1	1					2					3							
KOULUKOHTAISET KURSSIT																				
Draama ja teatteri	4		1					2	3				4D							
Italia	2		1	2																
Kansainvälisyyskurssit	3	1						2					3							
Kotitalous	3	1						2					3D							
Teemakurssit	3	1						2					3							
Luonnontiede	7	1	2					3	4				5	6						
Produktiokurssit	3	1						2					3							
Valo- ja äänikurssit	3	1						2					3							
Taiteiden väliset kurssit	3	1						2					3							
Tekninen työ/Tekstiilityö	3	1						2					3D							
Tietotekniikka	1	1																		
Tutor- ja opiskelijakuntatoiminta	3	1						2					3							
Urheiluakatemia	15		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
Lukion ulkopuolella suoritettavat kurssit*	1-6		1	2				3	4				5	6						
LASKE KURSSIT YHTEENSÄ			()			(suositus 30-33)			()			(n. 30)			()			(n. 15)		

D = lukiodiplomi

kurssisisältöjen kuvaukset löydetään täältä:

lukion minimikurssimäärä on 75 kurssia

<http://www.uef.fi/fi/web/jnor/lukio/opiskelijalle/opetusuunnitelma>

*Musiikista ja kuvataiteesta valittava toinen kurssi. ** Esim. Konservatorio, ohjaajakoulutus ja muita kursseja rehtorin harkinnan mukaan.

**JOENSUUN NORMAALIKOULUN LUKION VALINTAKORTTI 2016–2019
(KOKEILUTUNTIJAKO)**

Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus	Uskonto
			ev.lut. ☐
Lähiosoite		Postinumero ja -toimipaikka	ort. ☐
Sähköposti		Puhelin	siv.rek. ☐
Peruskouluni		Lukuaineiden keskiarvo (viimeisin todistus)	Äidinkieli
			muu ☐

Rengasta kaikki valitsemasi kurssit (alleivivat kurssit järjestetään vuorovuosina). 9. lk:n oppilas: tee valinnat vain 1. vuodeksi.

	Pakoll. Valinn.		1. vuosi			2. vuosi				3. vuosi				
	kurssit	kurssit												
Äidinkieli ja kirjallisuus	6	4	1	2	3	4	5	7	10	8	6	9		
A-kieli englanti	6	4	1	2	3	4	5	6	10	7	8	9		
saksa, venäjä	6	3,5	1	2	3	4	5	6			7	8	9	10
B1-kieli ruotsi	5	4	1	2	3	4	5	6	8		7	9		
B2-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	9	1	2	3	4	5	6			7	8	9	
B3-ranska, saksa, venäjä (rengasta)	-	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
B3-espanja	-	8	1	2	3	4	5	6			7	8		
B3-kiina	-	4	1	2				3		4				
Matematiikka, pitkä	10	5	Y	2	3	4	11	5	6	7	8	9	10	12
Matematiikka, lyhyt	6	3	Y	2	3			4	5	6			7	8

Opiskelija valitsee 1 TE+8 muuta. (Suositellaan valittavaksi kunkin aineen ensimmäinen kurssi.)

Biologia	2	6	1	2	7	3	4	6	5	8
Maantiede	1	4	1			2	4		5	3
Fysiikka	1	9	1	2	4	5	3	9	10	6
Kemia	1	6	1	2		3	4	6		5
Terveystieto	1	3	1			2	3			4

Opiskelija valitsee 1 USK/ET+8 muuta. (Suositellaan valittavaksi kunkin aineen ensimmäinen kurssi.)

Uskonto, evankelisuterilainen	2	5	1	2		3	4		7	5
Uskonto, ortodoksinen	2	4	1	2					3	4
Elämäkatsomustieto	2	4	1	2					3	4
Filosofia	2	3				1	2	3	5	4
Psykologia	1	7	1	2		3	4	6	8	5
Historia	3	6	1	4	7	9	2	3	5	6
Yhteiskuntaoppi	3	3	1			5	2	3	4	6

Liikunta	2	13	1	3	9	11	12	8	2	4	5	10	14	D7	6	11	13	
Musiikki	1-2	15-16	1	3	5	7	10	13	2	4	6	8	11	15	16	9	12	
Kuvataide	1-2	6-7	1	5	6				2	3	4				5	D7		
Teemaopinnot		3	1						2						3			
OPINTO-OHJAUS	2	1	1						2						3			
KOULUKOHTAISET KURSSIT																		
Draama ja teatteri	4		1						2	3					4D			
Italia	2		1	2														
Kansainvälisyyskurssit	3		1						2						3			
Kotitalous	3		1						2						3D			
Teemakurssit	3		1						2						3			
Luonnontiede	7		1	2					3	4					5	6	7	
Produktiokurssit	3		1						2						3			
Valo- ja äänikurssit	3		1						2						3			
Taiteiden väliset kurssit	3		1						2						3			
Tekninen työ/Tekstiilityö	3		1						2						3D			
Tietotekniikka	1		1															
Tutor- ja opiskelijakuntatoiminta	3		1						2						3			
Urheiluakatemia	15		1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Lukion ulkopuolella suoritettut kurssit*	1-6		1	2					3	4					5	6		
LASKE KURSSIT YHTEENSÄ (suositus)				(n. 30–32)					(n. 30–)					(n. 15)				

D = lukiodiplomi

kurssisisältöjen kuvaukset löydät täältä:

lukion minimikurssimäärä on 75 kurssia

<http://www.uef.fi/fi/web/jnor/lukio/opiskelijalle/opetusuunnitelma>

*Esim. Konservatorio, ohjaajakoulutus ja muita kursseja rehtorin harkinnan mukaan.